

Իրավական դաշտ

Բանկի հիմնական գործունեությունը

«Յունիբանկ» ԲԲԸ (այսուհետ՝ Բանկ) հիմնվել է 2001թ. հոկտեմբերի 9-ին և հանդիսանում է բաց բաժնետիրական ընկերություն՝ գործելով Հայաստանի Հանրապետության (այսուհետ՝ ՀՀ) օրենսդրության շրջանակներում: Բանկը գրանցվել է 10.10.2001թ. ՀՀ կենտրոնական բանկի (այսուհետ՝ ՀՀ ԿԲ) կողմից N81 արտոնագրային համարով որպես փակ բաժնետիրական ընկերություն և ՀՀ ԿԲ 23.06.2015թ. թիվ 146Ա որոշմամբ վերաձևակերպել է բաց բաժնետիրական ընկերության: Բանկի հիմնական գործունեությունը վարկավորումը և ավանդների ընդունումն է, ՀՀ-ում և արտերկրներ փոխանցումների և փոխարկման գործարքների իրականացումը, ինչպես նաև իրավաբանական և ֆիզիկական անձանց արտարժույթային և այլ բանկային ծառայությունների մատուցումը:

Բանկի գլխավոր գրասենյակը և բժով 23 մասնաճյուղերը գտնվում է Երևանում, 20 մասնաճյուղերը՝ ՀՀ տարբեր շրջաններում, 2 մասնաճյուղ Լեռնային Ղարաբաղի Հանրապետությունում և մեկ ներկայացուցչություն ՌԿ: Մոսկվա քաղաքում: Բանկի իրավաբանական հասցեն է՝ ք. Երևան, Չարենցի փող. 12-53:

Գործարար միջավայր

Հայաստանում շարունակական բնույթ են կրում իրականացվող քաղաքական և տնտեսական փոփոխությունները: Որպես զարգացող շուկա, Հայաստանում բացակայում են կատարյալ գործարար միջավայր և համապատասխան ենթակառուցվածքներ, որոնք սովորաբար գոյություն ունեն ազատ շուկայական տնտեսություն ունեցող երկրներում: Հետևաբար Հայաստանում ծավալված գործունեությունը կապված է որոշակի ռիսկերի հետ, որոնք բնորոշ չեն զարգացած երկրների շուկաներին:

Նման ռիսկերը և դրանցից բխող հետևանքները կարող են ազդեցություն թողնել Բանկի ապագա գործունեության վրա: Ներկայացված ֆինանսական հաշվետվությունները չեն արտացոլում որևէ ճշգրտումներ, որոնք կարող են առաջանալ նշված անորոշությունների հետագայում որոշակի դառնալու արդյունքում: Նման ճշգրտումները, եթե այդպիսի կլինեն, կարտացոլվեն Բանկի ֆինանսական հաշվետվություններում այն ժամանակաշրջանում, երբ այդ ճշգրտումները ի հայտ կգան և դրանք հնարավոր կլինի գնահատել:

Կորպորատիվ Կառավարում

Բանկի նշանակալից բաժնետերերն են

Բաժնետերերի րիվ անվանումը	Սեփականության ձևը	Բաժնետոմսի տեսակը (սովորական /արտոնյալ)	Ռեզիդենտ / ոչ ռեզիդենտ	Փաստացի վճարված մասնաբաժինը	Տեսակարար կշիռը կանոնադրական կապիտալում (%)
Յունիբոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ	ՈՉ ՊԵՏԱԿԱՆ	սովորական	ոչ ռեզիդենտ	15,557,224	69.4%
Յունիբոլդինգ ՋիՋի Լիմիթեդ	ՈՉ ՊԵՏԱԿԱՆ	արտոնյալ	ոչ ռեզիդենտ	3,201,000	14.3%

Բանկի գործադիր մարմնի աշխատանքի գնահատման սկզբունքները

Բանկի գործադիր մարմնի (Վարչության) աշխատանքների գնահատման հիմք են հանդիսանում Բանկի Գործադիր տնօրենի (Վարչության նախագահի), Գլխավոր հաշվապահի, Ներքին աուդիտի ղեկավարի, ինչպես նաև վարչության այլ անդամների կողմից Բանկի Խորհրդին ներկայացվող եռամսյակային հաշվետվությունները, ՀՀ կենտրոնական բանկի ստուգման ակտերը, արտաքին աուդիտի եզրակացությունը: Վարչության աշխատանքները գնահատվում են մաս ելնելով Վարչության կողմից.

- Վարչության գործունեությունը կանոնակարգող Վարչության կանոնակարգի պահանջների պատշաճ կատարումից,
- կորպորատիվ կառավարման սկզբունքների ներդրումից,
- Բանկի ռազմավարական ծրագրի իրականացման արդյունքներից,
- Խորհրդի կողմից ընդունված կարգերի, կանոնակարգերի և այլ որոշումների պատշաճ կատարումից,
- ՀՀ բանկային համակարգում բանկի մրցունակությունը բարձր պահելու խնդրի իրագործումից,
- ռիսկերի արդյունավետ կառավարման քաղաքականության իրագործումից,
- վարվող կադրային քաղաքականությունից:
- Բանկի ընթացիկ գործունեության արդյունավետ կառավարումից,

Արտաքին աուդիտի վճարները

Պատկերը ցույց է տալիս Գեորգի Գրեկի համալսարանի շենքը

Մոնթրեալում գտնվող Գեորգի Գրեկի համալսարանի շենքը

Մոնթրեալում գտնվող Գեորգի Գրեկի համալսարանի շենքը

Մոնթրեալում գտնվող Գեորգի Գրեկի համալսարանի շենքը

Յունիբանկ ԲԲԸ արտաքին անվախ ատոլիտի ընտրությունը կատարում է հայտարարելով մրցույթ։ Ըստ ՀՀ ԿԲ-ի համապատասխան չափանիշներով ընտրությունը կատարելուց հետո բանկը կնքում է տվյալ ընկերության հետ պայմանագիր, որտեղ նախատեսված է նաև բանկի արտաքին ատոլիտի առաքելությունը իրականացնող ընկերության վճարի չափը։ Բանկը այդ գումարը տարվա ընթացքում համաձայնորեն ծախսագրում է։

Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն

Ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստումը և մերկայացումը.

«Յունիբանկ» ԲԲԸ-ում հաշվապահական հաշվառումը վարվում և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմվում են «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքի, Ֆինանսական հաշվետվությունների միջազգային ստանդարտների (ՖՀՄՄ)., բանկի խորհրդի կողմից հաստատված «Հաշվապահական հաշվառման քաղաքականություն» և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող իրավական այլ ակտերի համաձայն։ Հաշվապահական հաշվառումը վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու որևէ հարցի վերաբերյալ հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներում և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերում մոտեցումների բացակայության դեպքում Բանկը մշակում է դրանք ինքնուրույն՝ ելնելով նման հարցերին առնչվող հաշվապահական հաշվառման ստանդարտներով և հաշվապահական հաշվառումը կարգավորող այլ իրավական ակտերով սահմանված պահանջներից և ցուցումներից. «Հաշվապահական հաշվառման մասին» Հայաստանի Հանրապետության օրենքով սահմանված՝ հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքներից, ֆինանսական հաշվետվությունների տարրերի սահմանումներից, ճանաչման չափանիշներից և չափման հիմունքներից։

Հաշվապահական հաշվառման խնդիրներն են՝

- տնտեսական գործառնությունների և Բանկի գործունեության արդյունքների վերաբերյալ ամբողջական և արժանահավատ տեղեկատվության ձևավորումը,
- գույքի անկալության և շարժի, նյութական, աշխատանքային և ֆինանսական միջոցների օգտագործման նկատմամբ վերահսկողության ապահովումը,
- ֆինանսատնտեսական գործունեության բացասական երևույթների մասին ժամանակին զգուշացումը։

Բանկում հաշվապահական հաշվառումը վարվում է՝

ա. Հայաստանի Հանրապետության արժույթով՝ հայկական դրամով,

բ. կրկնակի գրանցման եղանակով՝ ՀՀ տարածքում գործող բանկերի հաշվապահական հաշվառման հաշվային պլանին և հաշվային պլանի կիրառման հրահանգին համապատասխան,

- անընդիստ՝ Բանկի գրանցման պահից մինչև օրենսդրությամբ սահմանված կարգով նրա վերակազմակերպումը կամ լուծարումը։

Հաշվապահական հաշվառում վարելու և ֆինանսական հաշվետվություններ կազմելու սկզբունքները

Պատկերը ցույց է տալիս Գեորգի Գրեկի համալսարանի շենքը

Բանկը հաշվապահական հաշվառումը վարելիս և ֆինանսական հաշվետվությունները կազմելիս պահպանում է անընդիստության, հետևողականության, հաշվեզրման, հասկանալիության, էականության, միասնականության, արժանահավատության, համադրելիության, հաշվանցման և սահմանազատման սկզբունքները։

Եկամուտների և ծախսերի ճանաչում

Պատկերը ցույց է տալիս Գեորգի Գրեկի համալսարանի շենքը

Բանկում եկամուտների և ծախսերի հաշվառումը տարվում է հաշվեզրման սկզբունքին համապատասխան։ Բանկի թղթակցային հաշիվներից, տեղաբաշխված վարկերից և ավանդներից, պետական կարճաժամկետ պարտատոմսերից, հետզմման համաձայնագրերից և այլ գործարքներից ստացվելիք տոկոսները վերագրվում են եկամուտներին՝ յուրաքանչյուր օր, որոնց հաշվարկման համար հիմք են հանդիսանում համապատասխան պայմանագրերը կամ այլ փաստաթղթերը։

Պատկերը ցույց է տալիս Գեորգի Գրեկի համալսարանի շենքը

Բանկի կողմից ներգրավված վարկերի, ժամկետային ավանդների և այլ ժամկետային պարտավորությունների, (հատուկ դեպքերում՝ առանձին պայմանագրերով նաև՝ ցպահանջ ավանդների) գծով վճարվելիք տոկոսները ծախս են ճանաչվում յուրաքանչյուր օր։ Հիմնական միջոցների ամորտիզացիան կատարվում է ամսվա վերջին աշխատանքային օրը։

Ստացվելիք և վճարվելիք վարձավճարները, ատոլիտի գծով ծախսերը, և այլ հաշվեզրումները կատարվում են յուրաքանչյուր ամսվա վերջին աշխատանքային օրը։

Պատկերը ցույց է տալիս Գեորգի Գրեկի համալսարանի շենքը

Պատկերը ցույց է տալիս Գեորգի Գրեկի համալսարանի շենքը

Պատկերը ցույց է տալիս Գեորգի Գրեկի համալսարանի շենքը

Պատկերը ցույց է տալիս Գեորգի Գրեկի համալսարանի շենքը

Արտարժուքային գործառնությունների հաշվառումը

Արտարժույթով կատարված գործարքները հաշվառվում են ՀՀ դրամով կիրառելով գործարքի օրվա արժուքային շուկայի միջին փոխարժեքը: Արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվները և պարտավորությունները վերագնահատվում են՝ կիրառելով հաշվապահական հաշվեկշիռի ամսաթվի դրությամբ արժուքային շուկայի միջին փոխարժեքը: Արտարժուքային գործարքներից, ինչպես նաև արտարժույթով արտահայտված դրամային ակտիվների և պարտավորությունների վերագնահատումից առաջացած օգուտը և վնասը ճանաչվում են ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում որպես եկամուտ կամ ծախս:

Բանկի կողմից ֆինանսական հաշվետվությունների պատրաստման նպատակով օգտագործվել են հետևյալ փոխարժեքները.

	30.09.23	30.09.22
ՀՀ դրամ/1 ԱՄՆ դոլար	393.4	405.65
ՀՀ դրամ/1 Եվրո	417.4	396.08
ՀՀ դրամ/1 ռուբլի	4.02	7.57

Հարկում

Շահութահարկը հաշվարկվում է ՀՀ օրենսդրությամբ սահմանված պահանջների համաձայն: Հետաձգված հարկերը, եթե առկա են այդպիսիք, առաջանում են ակտիվի կամ պարտավորության հաշվեկշռային արժեքի և դրա հարկային բազայի միջև եղած ժամանակավոր տարբերություններից: Ակտիվի կամ պարտավորության հարկային բազան դա գումար է, որը հարկային նպատակներով վերագրվում է այդ ակտիվին կամ պարտավորությանը: Ժամանակավոր տարբերությունների հետևանքով առաջացած հետաձգված հարկային պարտավորությունների գծով, եթե առկա են այդպիսիք, մասհամումները կատարվում են ամբողջությամբ: Հետաձգված ակտիվները ճանաչվում են այն չափով, որքանով որ հավանական է տվյալ ակտիվների իրացումը:

Գրանական միջոցներ և դրանց համարժեքներ

Գրանական միջոցները և դրանց համարժեքները բաղկացած են կանխիկ դրամից, ՀՀ ԿԲ-ում պահվող միջոցներից և այլ բանկերում հաշիվներից, որոնք կարող են փոխարկվել կանխիկի կարճ ժամանակամիջոցում և չեն ենթարկվում արժեքի փոփոխման զգալի ռիսկի :

Գրանական միջոցները և դրանց համարժեքները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով:

Թանկարժեք մետաղներ

Ոսկին և այլ բանկարժեք մետաղները հաշվառվում են ՀՀ ԿԲ կողմից սահմանվող գներով, ինչը մոտավորապես դրանց իրական արժեքն է և հիմնված է Լոնդոնի Թանկարժեք Մետաղների բորսայի գնանշումների վրա:

Գների տատանումներն արտացոլվում են թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից գուտ եկամուտ հոդվածում՝ առևտրային գործառնություններից:

Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Իր բնականոն գործունեության ընթացքում Բանկն օգտագործում է այլ բանկերում տարբեր ժամանակաշրջանների համար բացված ընթացիկ և ավանդային հաշիվներ: Բանկերին տրամադրված ֆիքսված ժամկետով վարկերն ու կամխաղճարները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը: Ոչ ֆիքսված ժամկետներով միջոցներն ամորտիզացվում են Բանկի ղեկավարության կողմից գնահատված ժամկետներում: Ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ պահանջների գումարները նվազեցվում են արժեզրկումից պահուստների գումարներով:

Ֆինանսական գործիքների ճանաչումը և գնահատումը

Ֆինլանդիայի դրոշմը

Ֆինլանդիայի դրոշմը

Ֆինլանդիայի դրոշմը

Ֆինլանդիայի դրոշմը

Ֆանկը ֆիննասական ակտիվները և պարտավորություններն իր հաշվեկշռում ճանաչում է այն և միայն այն դեպքում, երբ նա դառնում է գործիքի պայմանագրային կողմ։ Ֆիննասական ակտիվների և պարտավորությունների սովորական բնույթ կողո առք ու վաճառքների դեպքում դրանք ձևակերպում են գործարքի օրվա ամսաթվով։ Սովորական բնույթ կողո ձեռք բերումների դեպքում, երբ ֆիննասական գործիքը հետագայում պետք է չափվի իրական արժեքով, պայսամագրի օրվա և գործարքի օրվա միջև ընկած ժամանակամիջոցում այն հաշվառվում է նույն սկզբունքով, ինչ որ ձեռք բերված գործիքների դեպքում։

Ֆիննասական ակտիվները և պարտավորությունները սկզբնական ճանաչման ժամանակ չափվում են սկզբնական արժեքով, գումարած գործարքի հետ կապված ցանկացած ծախսումները, բացի ֆիննասական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆիննասական գործիքների։

Մարտի 15, 2009 թվական

Սկզբնական ճանաչումից հետո բոլոր ֆիննասական պարտավորությունները, բացի ֆիննասական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆիննասական գործիքների (ներառված նաև առևտրային նպատակներով պահվող գործիքները), հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ օգտագործելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը։ Սկզբնական ճանաչումից հետո ֆիննասական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆիննասական գործիքները հաշվառվում են իրական արժեքով։

Մարտի 15, 2009 թվական

Բանկի կողմից ֆիննասական ակտիվները դասակարգվում են հետևյալ կատեգորիաների. ֆիննասական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆիննասական ակտիվներ, մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ, վարկեր և դեբիտորական պարտքեր, վաճառքի համար մատչելի ֆիննասական ակտիվներ։ Ներդրումների նման դասակարգումը կատարվում է դրանց ձեռքբերման պահին՝ Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանված գնահատումների հիման վրա հաշվի առնելով ձեռքբերման նպատակները։ Ակտիվների հետագա վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության և հնարավորության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆիննասական տարվա ավարտից հետո։

Ֆիննասական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆիննասական ակտիվներ

Այս կատեգորիայում հաշվառվում են առևտրական նպատակներով պահվող ֆիննասական ակտիվները և ֆիննասական արդյունքներով ճշգրտվող՝ իրական արժեքով հաշվառվող ֆիննասական ակտիվները։ Ֆիննասական ակտիվը հաշվառվում է այս կատեգորիայում, եթե այն ձեռք է բերվում կարճ ժամկետում վաճառքի նպատակով կամ եթե այդպես է որոշվում ղեկավարության կողմից նշված ակտիվի ձեռք բերման պահին։

Մարտի 15, 2009 թվական

Աժանցյալ գործիքները նույնպես դասակարգվում են որպես առևտրային նպատակներով պահվող, բացի այն դեպքերից, երբ դրանք օգտագործվում են հեջավորման նպատակով։ Առևտրային նպատակներով պահվող ակտիվներից շահույթը և վնասը արտացոլվում են ֆիննասական արդյունքների մասին հաշվետվոսթյունում։

Վաճառքի համար մատչելի ֆիննասական ակտիվներ

Վաճառքի համար մատչելի ներդրումները պարտքային, ինչպես նաև կապիտալի գործիքներում կատարված այն ներդրումներն են, որոնք Բանկը մտադիր է պահել անորոշ ժամկետով։

Վաճառքի համար մատչելի ֆիննասական ակտիվները նախնական ճանաչումից հետո հաշվառվում են իրական արժեքով։ Վաճառքի համար մատչելի ֆիննասական ակտիվների իրական արժեքի փոփոխություններից առաջացած շահույթն ու վնասը վերագրվում է սեփական կապիտալին մինչև ֆիննասական ակտիվի օտարումը կամ արժեզրկումը, որի դեպքում կապիտալում ճանաչված շահույթը կամ վնասը վերածևակերպվում է ֆիննասական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Աժեն դեպքում, տոկոսները հաշվարկվում են արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդով՝ ֆիննասական արդյունքների մասին հաշվետվությունում։ Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիքների գծով շահաբաժինները ֆիննասական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գրանցվում են այն ժամանակ, երբ Բանկը իրավունք է ձեռք բերում ստանալու այդ շահաբաժինները։

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ֆիննասական ակտիվների հաշվառումը

Մարտի 15, 2009 թվական

Ֆիրմված մարման ժամկետով արժեթղթերը դասակարգվում են որպես մինչև մարման ժամկետը պահվող, երբ Բանկը հաստատապես մտադրված է և հնարավորություն ունի պահել այդ ներդրումները մինչև դրանց մարման ժամկետի լրանալը։ Եթե Բանկի կողմից իրականացվում է մինչև մարման ժամկետը պահվող ակտիվների էական գումարի վաճառք, ապա ամբողջ դասը վերադասակարգվում է որպես վաճառքի համար մատչելի։ Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումները հաշվառվում են ամորտիզացված արժեքով՝ կիրառելով արդյունավետ տոկոսադրույքի մեթոդը՝ համած դրանց գծով արժեզրկումից պահուսուները։

Մարտի 15, 2009 թվական

Ուեպո համաձայնագրերով գործառնություններ

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվականին Երևանի քաղաքապետարանի կողմից քաղաքապետի պաշտոնի թեկնածուի ընտրության համար քաղաքապետարանի կողմից նախաձեռնված քվեարկման արդյունքները և քվեարկման արժեքը

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Մարտի 15, 2009 թվական

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկումը կորուստի օբյեկտիվ վկայության գոյությունը որոշվում է որոշ չափանիշներով, որոնք վկայում են, որ վարկառուն կամ վարկառուների խումբն ունեն գգալի ֆինանսական ղեկարարությունը (օրինակ՝ կապիտալի նորմատիվ, գուտ եկամտի և վաճառքների հարաբերակցություն), առկա են տոկոսագումարների և ծալր գումարների վճարման պարտավորությունների, վարկային համաձայության կամ պայմանների խախտումներ, գրավի արժեքի նվազում, հավանականություն, որ կլիճի սնանակացում կամ այլ ֆինանսական վերականգնելերում և կա տեղեկատվություն ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի չափելի նվազման վերաբերյալ՝ կապված տնտեսական պայմանների փոփոխություններով, որոնք ազդում են վարկառուի և չվճարումների վրա։

Իհարկե սպիբից գնահատմուս ռ ախժեղկանս օբյեկտրվ կենյանսսերը գոյությունը անհատպաս պարյուսրուս այս պտրպսբբր համար, որոնք անհատապես էական են և հետո անհատական կամ խմբային գնահատումների արդյունքում այն ֆինանսական ակտիվների համար, որոնք անհատապես էական չեն։ Անհատական գնահատման արդյունքում արժեզրկման օբյեկտիվ գոյությունը հաստատելուց կամ ժխտելուց հետո ակտիվները դասակարգվում են վարկային ռիսկի նմանատիպ բնույթ ունեցող խմբերում՝ խմբային գնահատում իրականացնելու նպատակով։ Այն ակտիվները, որոնց գծով անհատական գնահատման արդյունքում ձևավորվել են արժեզրկումից պահուստներ, չեն ներառվում վերոհիշյալ խմբերում։

Երբ առկա է վկայություն ամօրոպիսցսվսծ արժեբրվ հսշվստղտղ ֆինսնսկսնսկսն ակտիվի արժեզրկման վերսբերյսլ, արժեզրկման պսհոստտի գումսրը որոշվում է որպես ակտիվի հսշվեկշտային արժեքի և այդ ֆինսնսկսնսկսն գործիքի սկզբնսկսնսն արդյունսվեստ տոկոսարդյոքով գեղչվսծ դրսմսկսն միջոցների ակնկսլտղո սսլսցսս հոսքերի (բսցստոբթյսմբ վսրկի հետ կստվսծ սսլսցսս ծսխսերի) ներկս արժեքի միջև տսրբերոբթյուն։ Ակտիվի հսշվեկշտային արժեքը նվսզեցվում է արժեզրկման պսհոստտի միջոցով, արժեզրկումից ծսխսը արտսցղվում է ֆինսնսկսնսկսն արդյունքների մսսսիև հսշվեսղտղոբոնուս։ Եթե վսրկը կսմ միջև մսրմսն ժսմկեսղ սղսհկղ ներդրումն ունի փոփոխսկսնսն տոկոսսրդյոք, ցսնկսցսսծ արժեզրկումից ծսխս չսփեղու հսմսր գեղչմսն դրոյքը պսլսմսնսցրղով որոշվսծ ընբսցիկ արդյունսվեստ տոկոսսրդյոք է։ Բսնկը կսրող է արժեզրկումը չսփեղ գործիքի իրսկսն արժեքի հիմսն վրս` օգտսգործեղով տեսսնելի շուկսյսկսն գիւը։

Վերահսկման շրջան

Ապսհղվսծ ֆինսնսկսնսկսն ակտիվների դրսմսկսն միջոցների ակնկսլտղ սսլսցսս հոսքերի ներկս արժեքը ներսռում է գրսվների իրսցումից փոխստոցվող գումսրները, հսնսծ գրսվի ձեռքբերմսն և իրսցմսն ծսխսերը, սնկսխ նրսնից, թե գրսվը կփոխսնցվի Բսնկին, թե ոչ։

Վերահսկման շրջան

Արժեզրկման խմբային գնահատման նպատակով, ֆինանսական ակտիվները խմբավորվում են Բսնկի ներքին վարկային դսսսկարգմսն հիմսն վրս, որը հսշվի է առնում վարկային ռիսկի բնութսգրիչները, ինչպես՝ ակտիվի տեսսկը, արդյունսբերսկսն որոտը, աշխարհսգրսկսն դիրքը, գրսվի տեսսկը, ժսմկեստսնց կարգսվիւնսկը և այլ կստսկցվսծ գործոններ։

Վերահսկման շրջան

Ֆինսնսկսնսկսն ակտիվների սսլսցսս դրսմսկսն հոսքերը, որոնց արժեզրկումը խմբային է գնսհստվսծ, որոշվում են խմբում գտնվող ակտիվների պսլսմսնսցրսլիև դրսմսկսն հոսքերի և նմսնստիսլ ակտիվների պստմսկսն ծսխսերի պրսկտիկսլի հիմսն վրս։ Վերջինս ճշգրտվում է ընբսցիկ տեսսնելի տեղեկստվոբյսսմբ, որսլեսփի արտսցղվեւն ներկս պսլսմսնները, որոնք չեն սղբել այն ժսմսնսկսնսհստվսծում, որի վրս հիմնկսծ է պստմսկսն ծսխսերի պրսկտիկսնս, և պստմսկսն ժսմսնսկսլաշբյսնում ներկսյում գոյոբյուն չունեցող պսլսմսնների հետսնսնները չեգրսցնելու նպատակով։ Ակտիվների խմբերի սսլսցսս դրսմսկսն հոսքերում փոփոխոբյունների գնսհստսկսնը պետք է արտսցղի և հսմսպստսսխսնսն լինի դրսնց հետ կստվսծ տեսսնելի տվսլսների ժսմսնսկսլաշբյսնից ժսմսնսկսլաշբյսն փոփոխոբյունների հետ (օրինսկ՝ փոփոխոբյուններ գործսգրկոբյսն դրոյքներում, գոյքի գնի, վճարումների կարգսվիւնսկի կսմ խմբում կորոստների հսվսնսկսնոբյունը մստոնսնշող այլ գործոնների և կորուստների ծսվսլսների մեջ)։ Ասլսցսս դրսմսկսն հոսքերի գնսհստմսն հսմսր օգտսգործվող մերոդրոգիսն և վսրկսծները սսրբերոբսբսր վերսնսլսվում են Բսնկի կողմից՝ կորուստների իրսկսն և գնսհստվսծ արժեքների միջև տսրբերոբթյունները նվսզեցնելու հսմսր։

Վերահսկման շրջան

Վսրկերը հսմսպստսսխսնսն պսհոստների հետ միսլին դրոբ են գրվում, եթե սսլսցսլսյում չկս վսրկը հսվսրսգրելու իրստեսսկսն հետսնկսր, և երբ բոլոր գրսվներն օգտսգործվել են կսմ փոխսնցվել Բսնկին։ Եթե հսջորդող տարում, գնսհստվսծ արժեզրկման ծսխսը սվելսնում կսմ նվսզում է արժեզրկման ճսնսլսումից հետո կստսրվսծ իրսղսրծոբյունների պստճստղվ, նսխկինում ճսնսլսվսծ արժեզրկման ծսխսը սվելսցվում կսմ նվսզեցվում է պսհոստի գումսրը ճշտելով։ Եթե սսլսցսս դրոբգրումը հետսգսլսյում վերսկսնսնցնվում է, սսլս վերսկսնսնցնվսծ գումսրը կրեղիտսգրվսծ է պսհոստի հսշվիւն։

Վերահսկված վարկեր

Որտեղ հնարավոր է, Բսնկն փորձում է վերսնսլսյել վսրկերը, քսն բոնսցսնձել գրսվը։ Սս կսրող է հսնսզեցնել վճարումների երկարսծգումների և վսրկի մսրմսն նոր պսլսմսնների մսսլին հսմսծսլսնոբյսն։ Երբ վսրկի պսլսմսնները վերսնսլսվսծ են, վսրկն այլևս չի հսմսրվում ժսմկեստսնց։ Վեկսվսրոբյունը շարունսկսրսր վերսնսլսյում է վերսնսլսվսծ պսլսմսններով վսրկերը, հսմոգվելու հսմսր, որ բոլոր հսմսմսլսնոբյունները պսհսլսնվսծ են և որ սսլսցսս վճարումները կկստսրվեւն։ Վսրկերը շարունսկսում են մնսլ արժեզրկման անհստսկսն կսմ խմբային գնսհստմսն առսրկս՝ օգտսգործելով վսրկի սկզբնսկսն արդյունսվեստ տոկոսսրդյոքը։

Վերահսկման շրջան

Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Վերահսկման շրջան

Երբ վաճառքի համար մատչելի ակտիվն արժեզրկվում է, ապա նրա արժեքի (նվազեցված մարումների և ամորտիզացիայի գումարներով) և ընթացիկ իրական արժեքի տարբերությունը, բացառությամբ նախկինում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում ճանաչված արժեզրկումից գումարների, կապիտալից վերածնակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Վաճառքի համար մատչելի կապիտալի գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձում ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում չի կատարվում: Վաճառքի համար մատչելի պարտքային գործիք հանդիսացող ներդրումների գծով արժեզրկումից կորուստների հակադարձումը ճանաչվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում, եթե ակտիվի իրական արժեքի բարձրացումը օբյեկտիվորեն կարելի է համարել հետագա իրադարձությունների արդյունք, որոնք կատարվել են կորուստը ֆինանսական արդյունքներով ճանաչելուց հետո:

Վարձակալություն

Գործառնական վարձակալություն - Բանկը որպես վարձակալ

Ակտիվների վարձակալությունը, որի դեպքում ակտիվի սեփականության հետ կապված բոլոր ռիսկերն ու օգուտները պահպանվում են վարձատուի մոտ, դասակարգվում է որպես գործառնական վարձակալություն: Գործառնական վարձակալության շրջանակներում վարձավճարները ճանաչվում են որպես ծախս ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում գծային հիմունքով վարձակալության ժամկետի ընթացքում և ներառվում են գործառնական ծախսերում:

Հիմնական միջոցներ

Հիստափն սիջոցների սրահորը, որը ռասապատասխասուս Է ալտրալր օասաչասա չալասարչսերրս, սլգրսասլսս չալրլուս Է ըր սլգրսասլսս արժերլ: Հիմնական միջոցների միավորի սկզբնական արժեքն ընդգրկում է նրա գնման գինը, ներկրծան տուրքերը, հարկերը և պարտադիր այլ վճարները, որոնք համապատասխան մարմնի կողմից ենթակա չեն Բանկին ետ վերադարձման, և ակտիվը իր նպատակային օգտագործման համար աշխատանքային վիճակի բերելու հետ անմիջականորեն կապված ցանկացած ծախս: Տրամադրված ցանկացած գեղչ և արտոնություն հանվում է գնման գնից:

Հետագա ծախսերը, որոնք վերաբերում են արդեն ճանաչված հիմնական միջոցների միավորին, ավելացվում են ակտիվի հաշվեկշռային արժեքին, երբ հավանական է, որ դրանց շնորհիվ ապագա տնտեսական օգուտները ավելի շատ, քան ակնկալվում էր առկա ակտիվի նորմատիվային ցուցանիշների սկզբնական գնահատումից, կհոսեն դեպի կազմակերպություն: Մյուս բոլոր հետագա ծախսերը պետք է ճանաչվեն որպես հաշվետու ժամանակաշրջանի ծախսեր:

Հիմնական միջոցների արժեքը փոխհատուցվում է դրանց մաշվածության հաշվեգրման միջոցով: Հիմնական միջոցների մաշվածության հաշվեգրման համար Բանկը սահմանում է հետևյալ նորմերը.

Հիմնական միջոցի անվանումը	Օգտակար ծառայության ժամկետ (տարիներ)	Տոկոսադրույք (%)
Շենքեր	75	1,67
Կապի և հաղորդակցման միջոցներ	5	20
Համակարգչային տեխնիկա	5	20
Գույք և գրասենյակային սարքավորումներ	5	20
Փոխադրամիջոցներ	7	14,3
Բանկրմատներ	10	10
Ոչ նյութական ակտիվներ	20	5
Այլ հիմնական միջոցներ	5	20

Հիմնական միջոցների մաշվածության գումարն իր օգտակար ծառայության ընթացքում պարբերաբար բաշխելու համար Բանկը կիրառում է մաշվածության հաշվարկման գծային մեթոդը, որի համաձայն ակտիվի օգտակար ծառայության ընթացքում կատարվում են հավասարաչափ հատկացումներ:

Ֆինանսական ակտիվները և պարտավորությունները, եկամուտներն ու ծախսերը հաշվեկշռում ներկայացվում են հաշվանցված, եթե գոյություն ունի օրենսդրոեն հաստատված իրավունք իրականացնելու հաշվառված գումարների հաշվանցում, ինչպես նաև մտադրություն իրականացնելու հաշվանցում կամ միաժամանակ իրացնելու ակտիվը և մարելու պարտավորությունը:

Փոխանակման փոխարժեքի որոշման մեթոդաբանությունը

Փոխանակման փոխարժեքը ամեն օր հաստատվում է Բանկի Վարչության նախագահի կողմից, որի առաջարկը ներկայացվում է պատասխանատու ստորաբաժանման կողմից ֆինանսական համակարգում տիրող իրավիճակն ուսումնասիրելուց հետո:

Ֆինանսական ակտիվների վերադասակարգումը

Ակտիվների վերադասակարգումը կատարվում է անհրաժեշտության դեպքում՝ յուրաքանչյուր ֆինանսական տարվա ավարտից հետո:

Փոխկապակցված կողմերի հետ գործառնություններ

Բանկն իր գործունեության ընթացքում իրականացնում է գործառնություններ փոխկապակցված կողմերի հետ: Նշված գործառնությունները հիմնականում իրականացվում են շուկայական պայմաններով: Գործող շուկայի բացակայության դեպքում Բանկը կատարում է դատողություններ գործառնությունների շուկայական կամ ոչ շուկայական բնույթի վերաբերյալ: Դատողությունները հիմնվում են այլ հաճախողների հետ նմանատիպ գործառնությունների, ինչպես նաև արդյունավետ դրույքների վերլուծությունների վրա:

Բանկի ֆինանսական հաշվետվությունների վրա միջազգային հաշվապահական հաշվառման ստանդարտների և ՀՀՀՀՍ-ների մոտեցման տարբերությունները էական ազդեցություն չեն թողել:

Սույն ֆինանսական հաշվետվությունները համապատասխանում են հաշվապահական հաշվառման միջազգային ստանդարտներին և բանկի խորհրդի կողմից հաստատված հաշվապահական հաշվառման քաղաքականությանը:

Ծանոթագրություն 3. Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ

	30.09.23	30.09.22
Տոկոսային և նմանատիպ եկամուտներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային եկամուտներ բանկի ընթացիկ հաշիվներից, բանկերում և այլ ֆինանսական կազմակերպություններում տեղաբաշխված ավանդներից և վարկերից	891,873	530,619
Տոկոսային եկամուտ հաճախորդներին տրված վարկերից և փոխատվություններից	14,295,428	12,237,079
Տոկոսային եկամուտ պարտքային արժեթղթերից	1,767,968	1,043,521
Տոկոսային եկամուտ «Ռեպո» պայմանագրերից	738	40,975
Տոկոսային եկամուտ մինչև մարման ժամկետը պահվող պետական տոկոսային արժեթղթերից	538,487	
Ֆակտորինգից ստացված եկամուտներ		
Տոկոսային եկամուտներ ֆինանսական երաշխավորության պայմանագրերից		
Տոկոսային եկամուտներ ֆինանսական վարձակալությունից	5,027	1,450
Տոկոսային եկամուտներ ածանցյալ ֆինանսական գործիքներից		
Այլ տոկոսային եկամուտներ		400
Ընդամենը	17,499,521	13,854,044
Տոկոսային և նմանատիպ ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տոկոսային ծախսեր բանկի ընթացիկ հաշիվների, բանկերից և այլ ֆինանսական կազմակերպություններից ներգրաված ավանդների և վարկերի դիմաց	(147,381)	(186,016)
Տոկոսային ծախսեր հաճախորդների ժամկետային ավանդների և ընթացիկ հաշիվների դիմաց	(5,654,304)	(6,255,801)
Տոկոսային ծախսեր «Ռեպո» պայմանագրերի դիմաց	(672,137)	(415,347)
Տոկոսային ծախսեր ածանցյալ գործիքներից	(87,087)	(4,476)
Տոկոսային ծախսեր կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթերի դիմաց	(389,871)	(542,760)
Կառավարության վարկեր	(62,645)	(70,570)
Ֆինանսական լիզինգ	(140,162)	(133,647)
Այլ տոկոսային ծախսեր		
Ընդամենը	(7,153,587)	(7,608,617)
Զուտ տոկոսային և նմանատիպ եկամուտ	10,345,934	6,245,427

Ծանոթագրություն 4. Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ և ծախսեր

	30.09.23	30.09.22
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով եկամուտներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դրամարկղային գործառնություններից	310,007	3,147,322
Հաշվարկային ծառայություններից	2,275,491	2,951,416
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	25,440	16,451
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	4,886	3,577
Վճարային քարտերի սպասարկումից	1,942,099	2,094,818
Այլ կոմիսիոն վճարներ	597,349	540,464
Ընդամենը	5,155,271	8,754,047
Կոմիսիոն և այլ վճարների տեսքով ծախսեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Թղթակցային և այլ հաշիվների դիմաց կոմիսիոն վճարներ	(285,690)	(206,186)
Վճարային քարտերով գործառնությունների գծով վճարներ	(908,322)	(502,139)
Երաշխիքներից, հոծարագրերով, ակրեդիտիվներով գործառնություններից, հավատարմագրային կառավարման գործառնություններից	(29,676)	(808,769)
Արտարժույթով և արժեթղթերով գործառնություններից	(43,165)	(36,198)
Բորսայական ծառայություններ	(31,003)	(37,787)
Այլ կոմիսիոն վճարներ	(1,297,856)	(1,591,079)
Ընդամենը	(1,297,856)	(1,591,079)
Ստացված զուտ կոմիսիոն և այլ վճարներ	3,857,415	7,162,968

Ծանոթագրություն 5. Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից

	30.09.23	30.09.22
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումներից	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Առևտրային նպատակով պահվող ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ այդ թվում պարտքային արժեթղթերից		
Առևտրային նպատակներով պահվող ներդրումների իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-
Արտարժույթի առք ու վաճառքից ստացված զուտ եկամուտ	5,845,961	11,509,764
Արտարժույթի վերազնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	(91,662)	130,987
Ածանցյալ գործիքներից զուտ եկամուտ	17,689	94,083
Ածանցյալ գործիքների վերազնահատումից եկամուտ	(104,586)	(989,359)
Ներդրումային գործառնություններից զուտ եկամուտ		
Զուտ եկամուտ առևտրային գործառնություններից	5,667,402	10,745,475

Ծանոթագրություն 6. Այլ գործառնական եկամուտ

Այլ գործառնական եկամուտ	30.09.23	30.09.22
	Չափվեալու Ժամանակաշրջան	Նախորդ Ժամանակաշրջան
Եկամուտներ ստացված տույժերից և տուգանքներից	556,943	567,102
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների օտարումից ստացված զուտ եկամուտներ	(116,114)	113,970
Հիմնական միջոցների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտներ		
Վաճառքի համար մատչելի ներդրումների առք ու վաճառքից զուտ եկամուտ, այդ թվում՝ բաժնետոմսերից, պարտքային արժեթղթերից, ածանցյալներից և ֆյուչուրսներից, համար սանչելի ներդրումսպորի իրական արժեքի փոփոխությունից զուտ եկամուտ	10,598	1,606
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտներ		
Թանկարժեք մետաղների, բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների առք ու վաճառքից ստացված եկամուտ	72	(10,630)
Թանկարժեք մետաղների բանկային ստանդարտացված ձուլակտորների և հուշադրամների վերագնահատումից ստացված զուտ եկամուտ	1,849	(33,906)
Այլ կազմակերպությունների մոտ բաժնեմասնակցություններից և փայամասնակցություններից ստացված եկամուտ		
Երաշխիքների և երաշխավորությունների գծով ֆինանսական կազմակերպություն չհանդիսացող առևտրային կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ		
Երաշխիքների և երաշխավորությունների գծով ֆինանսական կազմակերպություն հանդիսացող առևտրային կազմակերպություններից ստացվելիք գումարներ		563
Բռնագանձված գրավների արժեզրկման հակադարձում		
Եկամուտներ վարձակալության տրված ակտիվից		
Շահույթով կամ վնասով վերաչափվող իրական արժեքով հաշվառվող ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից զուտ եկամուտ	1,455	(3,326)
Եկամուտներ պահառության գործունեության գծով		
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ եկամուտ		
Այլ ակտիվների վաճառքից օգուտ		
Այլ եկամուտներ	31,493	36,101
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	486,296	671,480

Ծանոթագրություն 7. Ակտիվների հնարավոր կորուստների պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ

Բանկերի նկատմամբ պահանջների գծով	Ծնթգ.	30.09.23	31.12.22
		Հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	14	104,874	152,007
Պահուստին կատարված մասհանումներ		82,187	
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		(129,259)	(47,133)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		(47,072)	(47,133)
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ			
Պահուստի օգտագործում			
Վերջնական մնացորդ		57,802	104,874

Հաճախորդներին տրված վարկերի, փոխատվությունների գծով	Ծնթգ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
		ժամանակաշրջան	ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	16	10,587,903	10,503,595
Պահուստին կատարված մասհանումներ		12,113,979	17,192,298
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		(9,408,195)	
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		2,705,784	17,192,298
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ		(1,796,894)	(3,607,544)
Պահուստի օգտագործում		10,847,048	20,715,534
Վերջնական մնացորդ		4,243,533	10,587,903

Մինչև մարման ժամկետը պահվող ՖԱ ՀԿ պահուստի	Ծնթգ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
		ժամանակաշրջան	ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	18	181,791	142,366
Պահուստին կատարված մասհանումներ		25,915	39,425
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ			
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		25,915	39,425
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ			
Պահուստի օգտագործում			
Վերջնական մնացորդ		207,706	181,791

Ներդրումների գծով	Ծնթգ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
		ժամանակաշրջան	ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	18		
Պահուստին կատարված մասհանումներ			
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ			
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		-	-
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ			
Պահուստի օգտագործում			
Վերջնական մնացորդ		-	-

Այլ ակտիվների գծով	Ծնթգ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
		ժամանակաշրջան	ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ		35,462	5,799
Պահուստին կատարված մասհանումներ		3,427,553	29,663
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		(3,363,577)	
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		63,976	29,663
Նախկինում հետհաշվեկշիռ դուրս գրված գումարների վերադարձ			

Պահուստի օգտագործում			
Վերջնական մնացորդ		99,438	35,462
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով	Ծնթգ.	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Հաշվետու ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	30	68,853	38,134
Պահուստին կատարված մասհանումներ		162,583	181,890
Պահուստին կատարված մասհանումների վերադարձ		(231,436)	(151,171)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		(68,853)	30,719
Վերջնական մնացորդ		-	68,853
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		2,679,750	17,244,972
Վերջնական մնացորդ		4,608,479	10,978,883

Ծանոթագրություն 8. Ընդհանուր վարչական ծախսեր

Ընդհանուր վարչական ծախսեր	30.09.23	30.09.22
	Չաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ծախսեր հաշվարկված աշխատավարձի և դրան հավասարեցված այլ վճարումների գծով*	(4,841,989)	(3,661,339)
Ծախսեր սոցիալական ապահովագրության պետական հիմնադրամին հատկացումների գծով	(17,585)	(14,745)
ծախսեր	(10,556)	(3,733)
Անձնակազմի այլ ծախսեր	(36,765)	(4,292)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	(4,906,895)	(3,684,109)

Ծանոթագրություն 9. Այլ գործառնական ծախսեր

Այլ գործառնական ծախսեր	30.09.23	30.09.22
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վճարված տուգանքներ և տույժեր	(90,000)	(62,353)
Ինկասացիայի համար կատարված վճարումներ	(101,170)	(186,199)
Գովազդի ծախսեր	(326,144)	(219,229)
Ներկայացուցչական ծախսեր	(148,867)	(232,772)
Հիմնական միջոցների և ոչ նյութական ակտիվների ամորտիզացիոն ծախսեր	(1,529,135)	(1,019,995)
Հիմնական միջոցների արժեզրկումից կորուստներ		
Ավանդների երաշխավորման հիմնադրամին հատկացումներ	(357,325)	(263,281)
Գործուղման ծախսեր	(49,896)	(20,879)
Գործառնական վարձակալության գծով ծախսեր	(33,233)	(46,561)
Ապահովագրության ծախսեր	(59,071)	(48,463)
Բանկի սարքավորումների սպասարկման և պահպանման գծով ծախսեր	(230,367)	(373,928)
Բանկի շենքերի տնտեսական պահպանության և անվտանգության գծով ծախսեր	(299,048)	(318,326)
Աուդիտային և խորհրդատվական ծառայությունների գծով ծախսեր	(118,952)	(84,036)
Կապի և հաղորդակցման միջոցների գծով ծախսեր	(318,450)	(162,549)
Տրանսպորտային ծախսեր	(26,160)	(49,005)
Ծախսեր հարկերի (բացառությամբ՝ շահութահարկի), տուրքերի և այլ պարտադիր վճարների գծով	(452,567)	(626,846)
Գրասենյակային և կազմակերպչական ծախսեր	(138,981)	(79,994)
Համակարգչային ծրագրերի սպասարկում	(37,659)	(39,600)
Վարկերի տրամադրման և վերադարձման գծով ծախսեր		
Բռնագանձված գրավների արժեզրկումից կորուստներ		
Ոչ առևտրային ակտիվների և պարտավորությունների արտարժույթի փոխարկումից զուտ վնաս		
Թանկարժեք մետաղներով գործառնություններից ծախսեր	(5,003)	
Բարեգործական նվիրատվություններ		
Այլ ծախսեր	(443,883)	(278,954)
Ընդամենը	(4,765,911)	(4,112,970)

Ծանոթագրություն 10. Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս

	30.09.23	30.09.22
	Դաշվետու ժամանակաշ րջան	Նախորդ ժամանակաշ րջան
Վերահսկվող միավորներում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս		
Ասոցիացված կազմակերպություններում ներդրումներից զուտ շահույթ/վնաս		
Ընդամենը	-	-

Ծանոթագրություն 11. Շահութահարկի գծով ծախս (փոխհատուցում)

30.09.23 31.12.22

Շահութահարկի գծով ծախս	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հարկի գծով ծախս	1,151,725	534,753
Հետաձգված հարկի գծով ծախս	289,157	777,327
Նախորդ տարվա շահութահարկի ճշտում	(87,800)	(41,356)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1,353,082	1,270,724

	Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.2023	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)	Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.2022	Արդյունավետ դրույթաչափ (%)
Շահույթ մինչև հարկումը	8,004,492		5,667,749	
Շահութահարկ դրույթաչափով	1,440,809	18	1,020,195	18
Զհարկվող եկամուտներ	(35,251)	(0)		-
Զնվազեցվող ծախսեր		-	318,907	6
Այլ հարկվող եկամուտ		-		-
Հարկային դրույթաչափի փոփոխություն				-
Փոխադրեցված տարբերություն	35,324	0	(27,022)	(0)
Ածանցյալ գործիքներից զուտ եկամուտ		-		-
Նախորդ տարվա շահութահարկի ճշտում	(87,800)		(41,356)	
Շահութահարկի գծով ծախս	1,353,082	16.9	1,270,724	22.4

(0)

Ժամանակավոր տարբերությունների գծով հետաձգված հարկի հաշվարկ.

Հազար ՀՀ դրամ	31.12.2022	Շահույթում կամ վնասում ճանաչված	Այլ համապարփակ ֆինանսական արդյունքում ճանաչված	30.09.2023		
				Զուտ մնացորդ	Հետաձգված հարկային ակտիվ	Հետաձգված հարկային պարտավորություն
Պահանջներ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	-33,170			-33,170		-33,170
Ներդրումներ արժեթղթերում	42,871			42,871	42,871	
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	-26,378	-289,157		-315,535		-315,535
Հիմնական միջոցներ	-299,676			-299,676	-	-299,676
Այլ ակտիվներ						
Այլ պարտավորություններ	34,913			34,913	34,913	

Պայմանական պարտավորություններ						
Հետաձգված հարկային ակտիվ/(պարտավորություն)	-281,440	-289,157		-570,597	77,784	-648,381

Ծանոթագրություն 12. Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ

	30.09.23	31.12.22
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Հաշվետու ժամանակաշրջանի գուտ շահույթ հարկումից հետո	6,651,411	4,336,042
Տվյալ ժամանակաշրջանի ընթացքում շրջանառության մեջ գտնվող սովորական բաժնետոմսերի կշռված միջին քիվը	173,284,999	172,886,525
Մեկ բաժնետոմսին բաժին ընկնող բազային շահույթ (AMD)	38.38	25.08

Ծանոթագրություն 13. Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում

	30.09.23	31.12.22
Կանխիկ դրամական միջոցներ, դրանց համարժեքներ և մնացորդներ ՀՀ կենտրոնական բանկում	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Կանխիկ դրամական միջոցներ	15,992,017	16,728,190
Թղթակցային հաշիվներ ՀՀ ԿԲ-ում*	34,443,306	71,446,838
Թղթակցային հաշիվներ	3,697,949	11,837,069
Հաշվեգրված տոկոսներ	-	-
Հնարավոր կորուստների պահուստներ	-	-
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	54,133,272	100,012,097

Ծանոթագրություն 14. Պահանջներ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	30.09.23	31.12.22
Ընթացիկ հաշիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Դեպոնացված միջոցներ ՀՀ ԿԲ-ում**	587,500	785,000
Դեպոնացված միջոցներ այլ բանկերում	2,331,726	2,324,109
Բանկերում ներդրված ավանդներ	3,141,614	5,131,505
Բանկերին տրամադրված վարկեր	11,639,781	23,535,582
Ֆինանսական կազմակերպություններին տրամադրված վարկեր	199,479	272,138
Ռեպո, սվոպ համաձայնագրեր	34,700	
Այլ հաշիվներ	779,546	
Հնարավոր կորուստների պահուստներ	(57,802)	(104,874)
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	18,656,544	31,943,460
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	-	-

Ծանոթագրություն 15. Առևտրային նպատակով պահվող ֆինանսական ակտիվներ

	30.09.23	31.12.22
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, այլ պահանջներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ Պետական արժեթղթեր		
Այլ պահանջներ		-
Հաշվեգրված տոկոսներ		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-

Ծանոթագրություն 16. Հաճախորդներին տրված վարկեր և այլ փոխառություններ

	30.09.23	31.12.22
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տրված վարկեր և այլ փոխառություններ ներառյալ տոկոսներ և տույժեր		
Վարկեր	120,149,138	109,029,929
Օվերդրաֆտներ	14,800,601	14,360,559
Ֆակտորինգ, լիզինգ, այլ	4,443,774	7,025,573
Ընդամենը վարկեր	139,393,513	130,416,061
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(4,243,533)	(10,587,903)
Ընդամենը զուտ վարկեր	135,149,980	119,828,158

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ հաճախորդների		
Պետական ձեռնարկություններ		
Սասնավոր ձեռնարկություններ,	25,622,124	29,453,333
Ֆինանսական հատված	199,479	272,132
Ֆիզիկական անձինք,	98,545,528	83,436,233
Անհատ ձեռնարկատերեր	10,815,665	10,549,798
Ընդամենը վարկեր	135,182,796	123,711,496
Հաճախորդներին տրված վարկերի և փոխառությունների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(4,243,533)	(10,587,903)
Ընդամենը զուտ վարկեր	130,939,263	113,123,593

	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը	Նախորդ ժամանակաշրջան	Տոկոսային հարաբերությունը
Տրամադրված վարկերի և փոխառությունների վերլուծությունն ըստ վարկավորման ոլորտների				
Արդյունաբերություն	5,745,208	4.25	7,897,063	6.38
Գյուղատնտեսություն	2,707,355	2.00	819,797	0.66
Շինարարություն	6,382,305	4.72	3,793,590	3.07
Տրանսպորտ և կապ	686,609	0.51	6,451,760	5.22
Առևտուր	7,584,951	5.61	7,154,835	5.78
Սպասարկման ոլորտ	2,191,851	1.62	2,946,457	2.38
Ֆինանսական հատված	214,901	0.16	291,555	0.24
Սպառողական	73,174,703	54.13	69,066,526	55.83
Հիփոթեքային վարկեր	25,114,968	18.58	12,093,061	9.78
Այլ ճյուղեր	11,379,945	8.42	13,196,850	10.67
Ընդամենը	135,182,796	100.0	123,711,496	100.00

Ծանոթագրություն 17. Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ

30.09.23 31.12.22

Պետական արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
ՀՀ պետական պարտատոմսեր գանձապետական պարտատոմսեր կենտրոնական բանկի պարտատոմսեր		
Ընդամենը պետական արժեթղթեր	-	-
ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր վարկանիշ չունեցող թողարկողի ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր		
կապիտալի գործիքներ	28,643	28,643
այլ անձանց բաժնետիրական կապիտալում իրականացված ներդրումներ ի գծով չհնարավոր կորուստների պահուստ		-
Ընդամենը ՀՀ ոչ պետական արժեթղթեր	28,643	28,643
ԿԲ ռեպո համաձայնագրերով վաճառված վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր		
ՀՀ պետական արժեթղթեր	1,036,388	999,534
ՀՀ պետական գանձապետական պարտատոմսեր		
Ընդամենը	1,036,388	999,534
հնարավոր կորուստների պահուստ		-
Ընդամենը վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	1,065,031	1,028,177

Անձի անվանումը	Հիմնական գործունեությունը	Գրանցման երկիրը	Ներդրման ամսաթիվը	Ներդրումը (հազ. դրամ)	Բաժնեմասը %
1. ԱՐՄԵՆԻԱՆ ՔԱՐԿ ՓԲԸ	վճարահաշվարկային ծառայություններ	ՀՀ	26.12.2006	12,143	2%
2. ԱՔՈԱ ՔՐԵԴԻՏ ՌԵՓՈՐՄԻՆԳ ՓԲԸ	վերաբերյալ տրամադրված տվյալների մշակում, համակարգում, արխիվացում, պահպանում և տրամադրում	ՀՀ	30.11.2007	16,500	2.50%
Ընդամենը				28,643	

Ծանոթագրություն 18. Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ

	30.09.23	31.12.22
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ:		
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	53,729,289	49,085,584
Ռեպո համաձայնագրերով վաճառված մինչև մարման ժամկետը պահվող արժեթղթեր		
Արժեգրկումից պահուստ	(207,706)	(207,706)
Ընդամենը	53,521,583	48,877,878 #

Ծանոթագրություն 19. Ներդրումներ վերահսկվող անձանց կանոնադրական կապիտալում

Բանկը չունի ներդրումներ վերահսկվող կազմակերպություններում:

Շանոթագրություն 20. Դիմնական միջոցներ և ոչ նյութական ակտիվներ

Դիմնական միջոցներ

Հոդվածի անվանումը	Ընձրեր	Համակարգիչներ և կապի միջոցներ	Փոխադրամիջոցներ	Այլ հիմնական միջոցներ	Հիմնական միջոցների գծով կապիտալ մերդրումներ	Վարձակալված հիմնական միջոցների գծով կապիտալ մերդրումներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում							
	6029751	1414396	234851	5236581		435963	13351542
Ավելացում	11012	233970	301993	692386		26238	1265599
Օտարում	380865	88410	132614	424631		6254	1032774
Վերագնահատում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	5659898	1559956	404230	5504336		455947	13584367
Ավելացում	192357	231650	25821	485505		4820	940153
Օտարում	541473	153006		395445		7421	1097345
Վերագնահատում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	5310782	1638600	430051	5594396		453346	13427175
Կուտակված մաշվածություն							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	79865	907876	79339	2916950		60107	3346537
Ավելացում	79070	149345	40966	512344		11560	
Օտարում	8483	50518	80130	139039		3413	
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	150452	1006703	40175	3290255		68254	4555839
Ավելացում	267731	173070	20754	515946		7447	
Օտարում	66775	98597		255830		7420	
Վերագնահատումից մաշվածության ճշգրտում							
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	351408	1081176	60929	3550371		68281	5112165
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք							
հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	4959374	557424	369122	2044025		385065	8315010
նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	5509446	553253	364055	2214081		387693	9028528

Ոչ նյութական ակտիվներ

Հոդվածի անվանումը	Համակարգչային ծրագրեր	Լիցենզիաներ և վտանահագրեր	Այլ ոչ նյութական ակտիվներ	Ընդամենը
Սկզբնական արժեք				
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	2565465	1096429	101021	3762915
Ավելացում	1132465	109460		
Օտարում		80800		
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	3697930	1125089	101021	4924040
Ավելացում	621993	40120		
Օտարում				
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	4319923	1165209	101021	5586153
Կուտակված մաշվածություն	-	-	-	-
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի սկզբում	435309	524101	73861	1033271
Ավելացում	137253	62343	2397	
Օտարում				
Մնացորդը նախորդ ժամանակաշրջանի վերջում	572562	586444	76258	1235264
Ավելացում	437012	139231	8327	
Օտարում	94869	38300	768	
Մնացորդը հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	914705	687375	83817	1685897
Ջուտ հաշվեկշռային արժեք				
Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	3405218	477834	17204	3900256
Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջում	3125368	538645	24763	3688776

Ծանոթագրություն 21. Այլ ակտիվներ

	30.09.23	31.12.22
Բանկային գործառնությունների գծով ստացվելիք գումարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ստացվելիք գումարներ	627,944	142,900
Բանկերից ստացվելիք այլ գումարներ		
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)		
Ղեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	627,944	142,900
Խանութային սնունդի և սնունդի թանկարժեքային ձուլակտորներ	133,982	117,231
Կանխավճարներ մատակարարներին և այլ ղեբիտորներ	1,615,621	1,217,825
Կանխավճարներ/գերավճար/ բյուջեի և այլ հարկերի գծով	666	-
Բռնագանձված գրավ և վաճառքի համար պահվող ակտիվներ	6,305,442	1,765,674
Արագամաշ առարկաներ	113,525	171,284
Այլ ակտիվներ	1,181,540	426,383
Ընդամենը ղեբիտորական պարտքեր և կանխավճարներ	9,350,776	3,698,397
Այլ ակտիվների գծով հնարավոր կորուստների պահուստ (ծանոթ. 7)	(99,438)	(50,129)
Ընդամենը այլ ակտիվներ	9,879,282	3,791,168
Հետաձգված հարկային ակտիվներ		
Կանխավճար շահութահարկի գծով	259,800	-
Ընդամենը Կանխավճար շահութահարկի գծով	259,800	-

Ծանոթագրություն 22. Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

	30.09.23	31.12.22
	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ		
Այլ բանկերի թղթակցային հաշիվներ այլ	2,472,239	9,083,003
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	2,472,239	9,083,003
Միջբանկային վարկեր և ավանդներ, փոխառություններ, այլ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ստորադաս փոխառություն ՀՀ կենտրոնական բանկ ՀՀ կենտրոնական բանկ ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր ՀՀ բանկեր վարկեր և ավանդներ, ՀՀ բանկեր ռեպո (հետգնման) պայմանագրեր այլ	-	-
	5,005,452	5,030,572
	648,273	
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	5,653,725	5,030,572
Ֆինանսական կազմակերպություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	650,658	440,992
Վարկեր և ավանդներ, փոխառություններ	4,376,495	2,048,603
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	5,027,153	2,489,595
Ընդամենը պահանջներ բանկերի և միջազգային ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ	13,153,117	16,603,170
Ածանցյալ ֆինանսական պարտավորություններ	67,905	5,246
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	67,905	5,246

Ծանոթագրություն 23. Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

	30.09.23	31.12.22
ՀՀ Կառավարության և տեղական ինքնակառավարման մարմինների նկատմամբ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Վարկեր ՀՀ Կառավարությունից	1,212,470	1,451,236
Փոխառություններ	1,573,902	1,574,797
Այլ փոխառություններ	416,207	1,252,445
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	3,202,579	4,278,478

Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ

իրավաբանական անձանց, հիմնարկների նկատմամբ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	30,290,650	49,457,634
Ժամկետային ավանդներ	5,009,679	11,321,058
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	35,300,329	60,778,692

անհատ ձեռնարկատերերի նկատմամբ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	1,140,250	1,164,315
Ժամկետային ավանդներ	110,654	116,928
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1,250,904	1,281,243

ֆիզիկական անձանց նկատմամբ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Ընթացիկ հաշիվներ	84,497,851	86,917,423
Ժամկետային ավանդներ	93,641,492	103,827,712
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	178,139,343	190,745,135

Ընդամենը պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	214,690,576	252,805,070
--	--------------------	--------------------

Ծանոթագրություն 24. Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր

	30.09.23	31.12.22
Բանկի թողարկված արժեթղթեր	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
== Բանկի կողմից թողարկված արժեթղթեր	8,121,718	9,147,395
այլ	-	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	8,121,718	9,147,395

Ծանոթագրություն 25. Առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ

Բանկը չունի առևտրային նպատակներով պահվող պարտավորություններ

Ծանոթագրություն 26. Վճարվելիք գումարներ

	30.09.23	31.12.22
Վճարվելիք գումարներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ	-	-
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	-

Ծանոթագրություն 27. Այլ պարտավորություններ

Այլ պարտավորություններ	30.09.23 Հաշվետու ժամանակաշրջան	31.12.22 Նախորդ ժամանակաշրջան
Այլ հաշվարկների գծով		
Կրեդիտորական պարտքեր բյուջեի գծով		
Վճարվելիք գումարներ		
Պարտավորություն.վարձակալված ակտիվների գծով	1,444,573	1,648,614
Վճարվելիք շահաբաժիններ	-	181
Պարտավորություններ աշխատակիցների նկատմամբ		
աշխատավարձի գծով	308,651	218,605
այլ հարկերի ու տուրքերի գծով	178,076	355,658
Ապագա ժամանակաշրջանի եկամուտ	59,832	53,830
Պահուստներ	-	68,853
Այլ պարտավորություններ	162,494	171,379
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	2,153,626	2,517,120
Ընթացիկ հարկի գծով պարտավորություն	1,170,311	311,014
Հետաձգված հարկային պարտավորություններ	570,597	281,440

Ծանոթագրություն 28. Կանոնադրական կապիտալ

- 1) բանկի հայտարարված կանոնադրական կապիտալը կազմում է 33,704,675 հազ. դրամ, գրանցված և ամբողջությամբ վճարված բաժնետիրական կապիտալը կազմում է 33,704,675 հազ. դրամ
- 2) բանկի թողարկած և տեղաբաշխած սովորական բաժնետոմսերի քանակը – 181,254,472 անվանական արժեքը – 100 դրամ,
- 3) բանկը թողարկած և տեղաբաշխած արտոնյալ բաժնետոմսեր քանակը - Ա դաս `32,010,000, անվանական արժեքը - 100 դրամ, Բ դաս ` 4,778,261 , անվանական արժեքը - 230 դրամ
- 4) առկա չեն բանկի կողմից հետ գնված սեփական բաժնետոմսեր
- 5) հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ բանկի նշանակալի բաժնետերերն են.

Բաժնետերերի անվանումը	Բանկում ունեցած մասնակցության գումարը, հազ. դրամ	Բանկում ունեցած մասնակցության չափը տոկոսային հարաբերությամբ	Մասնակցի գործունեության տեսակը (իրավաբանական անձանց համար)
Յունիտրոյինգ ՋիՋի Լիմիթեդ	15,557,224	69.4%	առևտրային
Յունիտրոյինգ ՋիՋի Լիմիթեդ	3,201,000	14.3%	առևտրային

- 6) հաշվետու ժամանակաշրջանում կանոնադրական կապիտալի ավելացումը, այդ թվում
  - ա. դրամական միջոցներով – տեղաբաշխվել է 8,367,947 հատ սովորական բաժնետոմս, անվանական արժեք – 100 դրամ, տեղաբաշխման արժեք - 300 դրամ
  - բ. սեփական կապիտալի այլ տարրերի հաշվին- առկա չէ
  - գ. որպես սեփական կապիտալի գործիքներ դասակարգված ածանցյալ գործիքների իրագործումից,- առկա չէ
- 7) հաշվետու ժամանակաշրջանում կանոնադրական կապիտալի նվազումը հետ գնված և շրջանառությունից հանված բաժնետոմսերի հաշվին- առկա չէ
- 8) հաշվետու ժամանակաշրջանում բանկի կողմից հաշվարկված և վճարվելիք շահութաբաժիններ - առկա չէ

Ծանոթագրություն 30. Պահուստներ, պայմանական դեպքեր և պոտենցիալ պարտավորություններ

Պահուստներ	Ծանոթ	30.09.23	31.12.22
		Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Սկզբնական մնացորդ	7	68,853	38,134
Պահուստին կատարված մասհանումներ		162,583	181,890
Պահուստի օգտագործում		(231,436)	(151,171)
Պահուստին կատարված զուտ մասհանումներ		(68,853)	30,719
Վերջնական մնացորդ		-	68,853

30.1 Բանկի իրավական պարտավորությունները

Բանկը իր գործունեությունը ծավալում է օրենսդրությամբ նախատեսված պահանջների շրջանակներում, և իր իրավական պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

30.2 Բանկի հարկային պարտավորությունները

Բանկն ամբողջությամբ կատարել է իր հարկային պարտավորությունները, և իր հարկային պարտավորությունների գծով լրացուցիչ պահուստավորումների անհրաժեշտություն չկա:

30.3 Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով բանկի պայմանական պարտավորությունները

Պայմանական պարտավորություններ	Հաշվետու ժամանակաշրջան	Նախորդ ժամանակաշրջան
Չօգտագործված վարկային գծեր	8,482,613	4,184,146
Տրամադրված երաշխիքներ	650,025	373,246
Տրամադրված ակրեդիտիվներ		
Նշված հոդվածների գծով պահուստ (ծանոթ. 7)		
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	9,132,638	4,557,392

30.4 Պարտավորություններ գործառնական վարձակալության գծով

Նվազագույն վարձավճարների կառուցվածքը	Արտարժույթին համարժեք դրամով վճարման ենթակա գումարներ	Գ՞ դրամով վճարման ենթակա գումարներ
Մինչև 1 տարի		175,426
1-5 տարի		2,350,620
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	-	2,526,046

Ծանոթագրություն 31. «Գործարքներ կապակցված կողմերի հետ»

	30.09.23	31.12.22
	Դաշվետու	Նախորդ
Պահանջներ այլ բանկերի նկատմամբ	ժամանակաշրջան	ժամանակաշրջան
Սնացորդը առ 1 հունվարի	873,160	293,797
Տարվա ընթացքում ավելացում	71,514,482	585,188,361
Տարվա ընթացքում նվազում	(71,900,414)	(584,608,998)
Սնացորդը 31 մարտի դրությամբ	487,228	873,160
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	Դաշվետու	Նախորդ
	ժամանակաշրջան	ժամանակաշրջան
Սնացորդը առ 1 հունվարի	2,869,953	3,802,949
Տարվա ընթացքում տրամադրված վարկեր և փոխատվություններ	1,231,316	5,406,377
Տարվա ընթացքում մարված վարկեր և փոխատվություններ	(2,626,863)	(6,339,373)
Սնացորդը 31 մարտի դրությամբ	1,474,406	2,869,953
Պարտավորություններ այլ բանկերի նկատմամբ	Դաշվետու	Նախորդ
	ժամանակաշրջան	ժամանակաշրջան
Սնացորդը առ 1 հունվարի	3,219,263	1,012,521
Տարվա ընթացքում ավելացում	61,605,552	189,898,901
Տարվա ընթացքում նվազում	(63,660,111)	(187,692,159)
Սնացորդը 31 մարտի դրությամբ	1,164,704	3,219,263
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	Դաշվետու	Նախորդ
	ժամանակաշրջան	ժամանակաշրջան
Սնացորդը առ 1 հունվարի	1,049,879	793,339
Տարվա ընթացքում ստացված գումարներ	40,746,496	28,785,405
Տարվա ընթացքում վճարված գումարներ	(40,585,127)	(28,528,865)
Սնացորդը 31 մարտի դրությամբ	1,211,248	1,049,879
Բանկի ղեկավարությանը վճարված աշխատավարձ և դրան հավասարեցված վճարներ	Դաշվետու	Նախորդ
	ժամանակաշրջան	ժամանակաշրջան
Բանկի խորհրդին աշխատավարձ	310,885	545,173
Պարգևատրում	56,006	
Բանկի գործադիր մարմնին աշխատավարձ	618,974	568,845
Պարգևատրում	223,455	372,016
Բանկի ներքին աուդիտին աշխատավարձ	67,401	58,377
Պարգևատրում	5,400	12,805
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1,282,121	1,557,216

Ծանոթագրություն 32. «Ֆինանսական ռիսկերի վերաբերյալ նվազագույն բացահայտումներ»

Ռիսկի կառավարում

Ռիսկ ասելով Յունիբանկը հասկանում է իրականացված ֆինանսական գործարքների հետևանքով բանկի ռեսուրսների կորուստի, չստացված եկամուտների կամ լրացուցիչ ծախսերի հավանականությունը: Ռիսկի կրումը ֆինանսական գործունեության անբաժանելի մասն է, և գործառնական ռիսկերը գործունեության անխուսափելի հետևանքն են: Այդուհանդերձ, Բանկի նպատակն է հասնել ռիսկերի և օգուտների միջև համապատասխան հավասարակշռության և նվազագույնի հասցնել Բանկի ֆինանսական վիճակի վրա անցանկալի ազդեցությունները:

Բանկի ռիսկերի կանոնադրության և մանրածախ ռիսկերի քաղաքականության, նպատակն է ախտորոշել և վերլուծել ռիսկերը, սահմանել ռիսկի համապատասխան սահմանաչափեր և հսկողություն, և արժանահավատ և նորացված տեղեկատվական համակարգերի միջոցով վերահսկել ռիսկերը և սահմանաչափերի պահպանումը: Բանկը պարբերաբար վերանայում է ռիսկերի կանոնադրությունը և մանրածախ ռիսկերի կառավարման քաղաքականությունը և համակարգերը՝ շուկայում, ապրանքներում փոփոխություններն արտացոլելու և լավաճող փորձին հետևելու համար:

Ռիսկերի կառավարումն իրականացվում է Ռիսկերի Կառավարման Դեպարտամենտի կողմից (Կորպորատիվ ռիսկերի կառավարման վարչություն, Մանրածախ ռիսկերի կառավարման վարչություն, Գործառնական ռիսկերի կառավարման վարչություն, ինֆորմացիոն համակարգերի կառավարման և պորտֆելի վերլուծության վարչություն,) ըստ Բանկի Տնօրենների խորհրդի հաստատած քաղաքականության: ՈԿԴ և Ֆինանսական տնօրինության կողմից ախտորոշվում, գնահատվում և հեջավորվում են ֆինանսական ռիսկերը Բանկի գործառնական միավորների հետ սերտ համագործակցության միջոցով: Բանկի խորհուրդը տրամադրում է սկզբունքներ ռիսկի ամբողջական կառավարման համար, ինչպես նաև քաղաքականություն՝ հատուկ բնագավառների վերաբերյալ, ինչպիսիք են փոխարժեքային ռիսկը, տոկոսադրույքի ռիսկը, վարկային ռիսկը, ածանցյալ և ոչ ածանցյալ ֆինանսական գործիքների կիրառումը: Որպես ապահովում ներքին աուդիտը պատասխանատու է ռիսկի կառավարման անկախ գնահատման և հսկողության ընդհանուր միջավայրի համար:

Կարևորագույն ռիսկերն են վարկային ռիսկը, իրացվելիության ռիսկը, շուկայական ռիսկը և գործառնական ռիսկը: Շուկայական ռիսկը ներառում է փոխարժեքների, տոկոսադրույքների և այլ գնային ռիսկերը:

30.09.2023

Գործառնական ռիսկի հաշվարկ (Հիմնական բնութագրիչների մոտեցում)			
Հաշվետու ժամանակաշրջանին նախորդող 3-րդ տարվա զուտ եկամուտ	Հաշվետու ժամանակաշրջանին նախորդող 2-րդ տարվա զուտ եկամուտ	Հաշվետու ժամանակաշրջանին նախորդող տարվա զուտ եկամուտ	Գործառնական ռիսկ
1	2	3	4
5,966,976	8,841,964	21,650,044	1,822,949

Վարկային ռիսկ	Շուկայական ռիսկ			Գործառնական ռիսկ
	Արտարժույթային ռիսկ	Տոկոսադրույքի ռիսկ	Կապիտալի գործիքների գնային ռիսկ	
3	4	5	6	7
193,877,986	240,152			1,822,949

Վարկային ռիսկ

կարող է պատճառել: Վարկային ռիսկը Բանկի կարևորագույն ռիսկն է, այդ պատճառով էլ Բանկն այն առանձնակի ուշադրությամբ է վերահսկում: Վարկային ռիսկը կապված է հիմնականում վարկային գործառնությունների հետ, որոնք հանգեցնում են վարկերի և փոխառությունների տրամադրմանը և ներդրումային գործունեության հետ: Ռիսկն առկա է նաև արտահավելյալային ֆինանսական գործիքներում, ինչպիսիք են վարկային պարտավորությունները: Վարկային ռիսկի կառավարումը և վերահսկողությունը իրականացվում է Բանկի ՌԿԴ կողմից և հաշվետվությունները պարբերաբար ներկայացվում են *Բանկի խորհրդի/վարչությանը և յուրաքանչյուր միավորի ղեկավարին*:

Ռիսկի սահմանաչափերի վերահսկողություն և զսպողական քաղաքականություն

Բանկը կարգավորում է վարկային ռիսկի մակարդակները՝ մեկ փոխառուի կամ փոխառուների խմբի, ինչպես նաև վարկավորման ճյուղային կամ աշխարհագրական սեգմենտների գծով ընդունելի ռիսկի գումարների սահմանաչափեր սահմանելով:

Նման ռիսկերը պարբերաբար վերահսկվում են և դրանց կառավարումը ենթակա է վերանայման տարեկան կամ ավելի հաճախակի կտրվածքով: Ըստ ապրանքատեսակների, տնտեսության ճյուղերի և երկրների վարկային ռիսկի սահմանաչափերը հաստատվում են և անհրաժեշտության դեպքում վերանայվում են Բանկի խորհրդի կողմից:

պարբերաբար վերլուծելով և անհրաժեշտության դեպքում վարկի տրամադրման սահմանաչափերը փոխելով՝ համաձայն Բանկի ներքին կանոնակարգվածության պահանջների:

Ներքևում ներկայացված են հատուկ հսկողության և զսպողական մի քանի այլ միջոցներ:

Գրավ

Բանկը կիրառում է բազմաթիվ միջոցներ վարկային ռիսկը զսպելու համար: Համընդհանուր գործելակերպ է հանդիսանում և հիմնական միջոցներից մեկն է համարվում տրամադրված դրամական միջոցների դիմաց գրավ վերցնելը: Բանկը կանոններ է սահմանում գրավի հատուկ տեսակների ընդունելի լինելու կամ ռիսկերի զսպման վերաբերյալ: Վարկերի և փոխառությունների համար գրավի հիմնական տեսակներն են.

- Հիփոթեքային պայմանագրերով գրավադրվող անշարժ գույքը,
- Ավտոմեքենայի կոշտ գրավի պայմանագրերով գրավադրվող շարժական գույքը,
- Ֆիզիկական անձանց պատկանող այլ գույք,
- Կազմակերպությունների գործառնական ակտիվները՝ շենքերը, այլ հիմնական միջոցներ, պաշարները,
- Ֆինանսական գործիքները՝ պարտքային և բաժնային արժեթղթերը:

Ի լրումն, վարկային կորուստը նվազագույնի հասցնելու համար Բանկը վարկառուից լրացուցիչ երաշխիքներ է պահանջում, հենց որ համապատասխան անհատական վարկերի և փոխառությունների արժեզրկման հատկանիշներ են նկատվում:

Վարկեր և փոխառություններից տարբեր ֆինանսական ակտիվներ ապահովող գրավները որոշվում են ֆինանսական գործիքի բնույթով:

Վարկային ռիսկ պարունակող պայմանական պարտավորություններ

Այս գործիքների հիմնական նպատակը անհրաժեշտության դեպքում հաճախորդներին միջոցներ տրամադրելն է: Երաշխիքները և ակրեդիտիվները ենթակա են նույն վարկային ռիսկին, ինչ վարկերը: Ապրանքային և թղթային ակրեդիտիվները՝ Բանկի գրավոր հավաստումներն են հաճախորդների անունից, որոնք թույլ են տալիս երրորդ անձանց գումարներ ստանալ բանկից հատուկ պայմանների կատարման դեպքում, ապահովված են դրանց հետ կապված ապրանքների առաքմամբ և հետևաբար դրանք ավելի ապահով են, քան ուղղակի տրամադրվող վարկերը:

Վարկի տրամադրման պայմանական պարտավորություններն իրենցից ներկայացնում են վարկային գծերի չօգտագործած մասերը:

Այս դեպքում, հնարավոր կորուստների գումարը, որ Բանկը կարող է կրել, հավասար է չօգտագործված վարկային գծերի գումարին:

պարտավորությունները տրամադրվում են վարկառուների կողմից վարկերի տրամադրման որոշակի ստանդարտների պահպանման դեպքում: Բանկը հետևում է պարտավորությունների մարման ժամկետներին, քանի որ երկարաժամկետ պարտավորությունները պարունակում են ավելի բարձր վարկային ռիսկ, քան կարճաժամկետ պարտավորությունները:

Արժեզրկում և պահուստավորման քաղաքականություն

Վարկերի արժեզրկման գնահատման հիմնական հատկանիշներն են մայր գումարի կամ տոկոսների վճարումների 90 օրից ավել ուշացումները, վարկառուների դրամական հոսքերի հետ կապված ռժվարությունները, վարկային ռեյտինգների նվազումները, պայմանագրերի նախնական պայմանների խախտումները: Բանկը արժեզրկման գնահատումը կատարում է անհատապես և խմբային եղանակով:

Արժեզրկման անհատական գնահատում

Բանկը որոշում է յուրաքանչյուր անհատապես նշանակալի վարկի կամ փոխառության համապատասխան պահուստի չափը անհատական հիմքով: Պահուստի գումարի որոշման ժամանակ հաշվի առնվող գործոններից են վարկառուի բիզնես ծրագրի վստահելիությունը, ֆինանսական ռժվարությունները հաղթահարելու կարողությունը, ծրագրված հասույթները և սպասվող շահաբաժինների վճարումները անվճարունակության դեպքում, այլ ֆինանսական օգնության հնարավորությունը, գրավի իրացվելի արժեքը, սպասվող դրամական հոսքերի ժամկետները: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսաթվի դրությամբ, եթե չկանխատեսված հանգամանքները չեն պահանջում հատուկ ուշադրություն:

Արժեզրկման խմբային գնահատում

Խմբային գնահատումը կատարվում է ոչ նշանակալի վարկերի գծով (ներառյալ կրեդիտ քարտերը, հիպոթեքները և չապահովված սպառողական վարկերը), ինչպես նաև անհատապես նշանակալի վարկերի և փոխառությունների գծով, որոնց համար դեռ չկան արժեզրկման ակնհայտ հատկանիշներ: Արժեզրկումից կորուստները գնահատվում են յուրաքանչյուր հաշվետու ամսվա դրությամբ՝ դասակարգված յուրաքանչյուր խմբի համար առանձին:

Խմբային գնահատումը հաշվի է առնում այն արժեզրկման գումարը, որը հնարավոր է առաջանա պորտֆելում, նույնիսկ եթե անհատական գնահատման մեջ արժեզրկման օբյեկտիվ վկայություն չկա: Արժեզրկման կորուստները գնահատվում են հաշվի առնելով հետևյալ տեղեկատվությունը՝ պորտֆելում կորուստների պատմությունը, ընթացիկ տնտեսական իրավիճակը, կորուստն առաջանալու և անհատապես բացահայտվելու մոտավոր ժամկետը, արժեզրկման դեպքում սպասվող վճարումները:

Ֆինանսական երաշխիքների և ակրեդիտիվների արժեզրկման գնահատումը և պահուստավորումն իրականացվում է նույն կերպ՝ ինչ վարկերինը:

Աշխարհագրական կենտրոնացումներ

Բանկի ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների աշխարհագրական կենտրոնացումների վերլուծությունը ունի հետևյալ տեսքը.

Հորվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.23				Ընդամենը
	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	
Ակտիվներ	X	X	X	X	X
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	43,185,845	7,088,028	3,146,887	712,512	54,133,272
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	11,790,879	4,268,052	95,160	2,502,453	18,656,544
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	134,990,560	71,219	2,036	86,165	135,149,980
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	1,065,031				1,065,031
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	53,521,583				53,521,583
Այլ ակտիվներ	10,010,387		55	128,640	10,139,082
Ընդամենը ակտիվներ	254,564,285	11,427,299	3,244,138	3,429,770	272,665,492
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	9,061,218	71,420			9,132,638
Պարտավորություններ	X	X	X	X	X
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	10,074,888	2,867,834	47,805	230,495	13,221,022
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	180,013,223	11,152,720	5,488,404	21,238,808	217,893,155
Ընդամենը պարտավորություններ	190,088,111	14,020,553	5,536,210	21,469,303	231,114,177
Զուտ դիրք	55,414,956	(2,664,674)	(2,292,072)	(18,039,533)	32,418,677

Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.22

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ	ԱՊՀ երկրներ	ՏՀԶԿ* երկրներ	Ոչ ՏՀԶԿ երկրներ	Ընդամենը
Ակտիվներ	X	X	X	X	X
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	88,975,303	3,360,504	2,145,490	5,530,800	100,012,097
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	19,922,692	9,538,486	93,545	2,388,737	31,943,460
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	110,658,635	782,141	2,165	8,385,217	119,828,158
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվներ	1,028,177				1,028,177
Սինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	48,877,878				48,877,878
Այլ ակտիվներ	2,298,901	1,311,883	1,504	178,880	3,791,168
Ընդամենը ակտիվներ	271,761,586	14,993,014	2,242,704	16,483,634	305,480,938
Վարկային ռիսկ պարունակող հետհաշվեկշռային հոդվածներ	4,514,465	42,474			4,556,940
Պարտավորություններ	X	X	X	X	X
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	6,614,466	8,953,322	1,040,004	624	16,608,416
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	194,199,803	17,347,284	9,236,299	36,300,162	257,083,548
Ընդամենը պարտավորություններ	200,814,269	26,300,607	10,276,303	36,300,786	273,691,964
Ջուտ դիրք	66,432,852	(11,350,067)	(8,033,599)	(19,817,152)	27,232,034

Վարկային ռիսկ պարունակող ակտիվների վերլուծությունը ըստ տնտեսության սեգմենտների և ռիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

Ակտիվներ	Հաշվետու ժամանակաշրջան 31.03.2023		
	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ	
		Ցածր ռիս	Միջին ռիս
Վարկեր, այդ թվում՝	117,484,261	4,557,089	8,274,421
1. Արդյունաբերություն	2,796,028	2,617,548	331,632
2. Գյուղատնտեսություն	2,575,014		132,341
3. Շինարարություն	6,118,162		264,143
4. Տրանսպորտ և կապ	644,508	8,908	33,193
5. Առևտուր	6,980,089	135,863	469,000
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ուղղություններ	2,129,137	12,125	50,588
7. Ֆինանսական հատված	15,422		
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	92,291,459	1,461,146	4,249,313
8.1 անշարժ գույքի գրավով	58,729,858	2,955,226	2,428,659
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	492,224		10,930
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	11,000,073	27,262	267,045
10. Ոչ ռեզիդենտների տրամադրված վարկեր	487,232		85,565

Ակտիվներ	Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.2022		
	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ	
	Ցածր ռիս	Միջին ռիս	Բարձր ռիս
Վարկեր, այդ թվում՝	99,849,068	1,579,774	22,282,654
1. Արդյունաբերություն	3,124,670	89,783	4,682,611
2. Գյուղատնտեսություն	655,453		164,344
3. Շինարարություն	3,515,874	1,654	276,063
4. Տրանսպորտ և կապ	529,541	11,564	45,043
5. Առևտուր	6,579,488	43,879	531,469
6. Հանրային սնունդ և սպասարկման այլ ուղղություններ	2,270,752		675,705
7. Ֆինանսական հատված	71,435		
8. Սպառողական վարկեր, այդ թվում՝	74,744,529	1,418,685	4,191,458
8.1 անշարժ գույքի գրավով	23,812,573	310,925	1,179,213
8.2 ավտոմեքենայի գրավով	158,321		8,422
9. Տնտեսության այլ ճյուղեր	7,933,194	14,209	157,234
10. Ոչ ռեզիդենտների տրամադրված վարկեր	424,132		11,558,729

Վարկային պորտֆելի վերլուծությունը ըստ տարածաշրջանների և ռիսկայնության ունի հետևյալ տեսքը.

Հաշվետու ժամանակաշրջան 31.03.2023			
Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ	
	Ցածր ռիսկ	Միջին ռիսկ	Բարձր ռիսկ
Վարկեր, այդ թվում՝			
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	124,549,892	4,262,852	5,797,255
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	487,232		85,565
Ընդամենը	125,037,124	4,262,852	5,882,820

Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.2022			
Ակտիվներ	Աշխատող ակտիվներ	Չաշխատող ակտիվներ	
	Ցածր ռիսկ	Միջին ռիսկ	Բարձր ռիսկ
Վարկեր, այդ թվում՝			
1. ՀՀ ռեզիդենտներին	99,424,935	1,579,774	10,723,925
2. ԱՊՀ երկրների ռեզիդենտներին	424,132		11,558,729
Ընդամենը	99,849,068	1,579,774	22,282,654

- վարկերի գծով պահուստաֆոնը/ընդհանուր վարկեր – 3.04 %
- չաշխատող վարկեր/ ընդհանուր վարկեր – 7.51 %
- չաշխատող վարկերի պահուստ/ընդհանուր կապիտալ – 8.15 %
- հնարավոր կորուստների հատուկ պահուստ/ չաշխատող վարկեր – 31.23 %
- շահույթի ծածկման գործակից = (զուտ գործառնական եկամուտներ + պահուստի ստեղծման ծախսեր) / վարկերից զուտ կորուստ – 116.99%
- վարկային ռիսկով ճշգրտված զուտ տոկոսային մարժա = (տոկոսային եկամուտ- տոկոսային ծախսեր - վարկերի գծով կորուստ)/վարկային ներդրումներ – 1.37 %

Շուկայական ռիսկ

Շուկայական ռիսկի վերլուծություն

Շուկայական ռիսկն այն ռիսկն է, որ ֆինանսական գործիքների ապագա դրամական հոսքերը կամ իրական արժեքը կտատանվի այնպիսի շուկայական փոփոխականների պատճառով, ինչպիսիք են տոկոսադրույքները և արտարժույթի փոխարժեքները: Շուկայական ռիսկը կառավարվում և վերահսկվում է զգայունության վերլուծությունների օգնությամբ:

Շուկայական ռիսկ – Ոչ առևտրային

Արտարժույթի ռիսկ

Բանկի ֆինանսական վիճակի և դրամական միջոցների հոսքի վրա ազդեցություն են թողնում օգտագործվող արտարժույթի փոխարժեքի տատանումները: Բանկի ղեկավարության կողմից սահմանաչափեր են սահմանվում տարբեր արտարժույթների գծով: Այդ սահմանաչափերը համապատասխանում են ԳԳ ԿԲ-ի կողմից սահմանված նվազագույն պահանջներին:

Բանկի կողմից ներկայացվում է բանկի արտարժույթի ռիսկի վերլուծությունն ըստ ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների.

Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.23

Դոդվածի անվանումը	ԳԳ դրամ	I խմբի	II խմբի	Ընդամենը
		առտարժույթ*	արտարժույթ**	
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ԳԳ ԿԲ-ում	16,866,465	34,586,311	2,680,496	54,133,272
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	644,842	17,759,556	217,446	18,621,844
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	95,992,537	38,927,671	229,772	135,149,980
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	1,065,031			1,065,031
Սինջլև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	8,089,617	45,431,966		53,521,583
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	34,700			34,700
Այլ	23,205,197	772,533		23,977,730
Ընդամենը ակտիվներ	145,898,389	137,478,037	3,127,714	286,504,140
Պարտավորություններ				
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	5,029,239	7,203,139	988,644	13,221,022
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	97,646,863	119,853,443	392,849	217,893,155
Կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	1,260,300	6,861,418		8,121,718
Կազմակերպությունների հետ կնքված փոխարժեքային սվոպ	65,721			65,721
Կազմակերպությունների հետ կնքված արժույթային սվոպ	2,184			2,184
Այլ պարտավորություններ	1,704,531	65,973	2,056,125	3,826,629

Ընդամենը պարտավորություններ	105,708,838	133,983,973	3,437,618	243,130,429
	40,189,551	3,494,064	(309,904)	43,373,711
Զուտ դիրք				

Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.22

Հոդվածի անվանումը	ՀՀ դրամ	I խմբի առտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ **	Ընդամենը
Ակտիվներ				
Կանխիկ դրամական միջոցներ և մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	20,505,227	73,133,132	6,373,738	100,012,097
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	969,048	22,001,152	8,973,260	31,943,460
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառվածություններ	88,652,821	30,425,901	749,436	119,828,158
Վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	1,028,177			1,028,177
Մինչև մարման ժամկետը պահվող ներդրումներ	8,067,434	40,810,444		48,877,878
Ածանցյալ ֆինանսական ակտիվներ	17,968,617	407,405		18,376,022
Այլ	137,191,324	166,778,034	16,096,434	320,065,792

Պարտավորություններ	ՀՀ դրամ	I խմբի առտարժույթ*	II խմբի արտարժույթ **	Ընդամենը
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	6,829,575	7,920,409	1,853,186	16,603,170
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	84,074,334	158,394,416	14,614,798	257,083,548
Կազմակերպության կողմից թողարկված տոկոսային արժեթղթեր	2,281,567	6,865,828		9,147,395
Կազմակերպությունների հետ կնքված փոխարժեքային սվոպ				-
Կազմակերպությունների հետ կնքված արժույթային սվոպ	5,246			5,246
Կազմակերպությունների հետ կնքված արժույթային սվոպ	3,073,200	36,294	80	3,109,574
Այլ պարտավորություններ	96,263,922	173,216,947	16,468,064	285,948,933
Ընդամենը պարտավորություններ	40,927,402	(6,438,913)	(371,630)	34,116,859
Զուտ դիրք				

Տոկոսադրույքի ռիսկ

Տոկոսադրույքի ռիսկը ծագում է այն հավանականությունից, որ տոկոսադրույքների փոփոխություններն ուղղակիորեն կազդեն Բանկի ֆինանսական գործիքների հետ կապված դրամական միջոցների հոսքի և նրանց իրական արժեքի վրա: Բանկի Տնօրենների հորիզոնը սահմանել է որոշված ժամկետների համար տոկոսադրույքների ճեղքվածքների չափ: Դիրքերը վերահսկվում են օրական կտրվածքով, և հեջավորման ռազամվարություն է օգտագործվում դրանք սահմանված շրջանակներում պահելու համար:

Բանկը չունի տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվներ և պարտավորություններ փոփոխվող տոկոսադրույքներով

Հաշվետու ժամանակաշրջանի վերջի դրությամբ տոկոսաբեր/տոկոսակիր ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների համար գործող միջին տոկոսադրույքներն են.

Հոդվածի անվանումը	Հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ		Նախորդ հաշվետու ժամանակաշրջանի տոկոսադրույքներ	
	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ	ՀՀ դրամ	Արտարժույթ
	%	%	%	%
<i>Ակտիվներ</i>	X	X	X	X
Մնացորդներ ՀՀ ԿԲ-ում	-	-	-	-
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ, այդ թվում	-	-	-	-
- միջբանկային վարկեր	-	-	-	-
- միջբանկային ռեպո	-	-	-	-
- միջբանկային տոկոսային սվոպ	-	-	-	-
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	13.6	9.0	10.4	9.9
Առևտրային նպատակով պահվող և վաճառքի համար մատչելի արժեթղթեր	11.4	6.7	11.3	6.3
<i>Պարտավորություններ</i>	X	X	X	X
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ	7.14	6.03	6.82	3.70
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ	9.43	3.08	9.32	4.13

Գնային ռիսկ

Գնային ռիսկն այն ներկա կամ ապագա հավանականությունն է, որ շուկայում արժեթղթերի և բանկի հաշվեկշռում առկա այլ ֆինանսական գործիքների գների փոփոխությունը բացասաբար կազդի բանկի շահույթի և/կամ կապիտալի վրա:
Գնային ռիսկի սահմանափակման համար տարբեր գործիքների գծով սահմանվում են սահմանաչափեր և իրականացվում է պարբերական մոնիտորինգ:

Իրացվելիության ռիսկ

Հաշվետու ժամանակաշրջան 30.09.2023										
Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող		Սարմանը մնացել է						Անժամկետ	Ընդամենը
	ժամկետանց	ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 և 1-ից մինչև 3 տարի	3 տարուց ավելի			
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ԳԳ ԿԲ-ում			50,435,323						587,500	51,022,823
Թանկարժեք մետաղներ			133,982							133,982
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			3,697,949	25,158,925	1,147,850	4,591,400	1,424,900		2,331,726	38,352,750
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ	650,502	8,098,273		7,472,972	10,719,993	15,224,534	47,587,836	44,666,038	500	134,420,648
Վրժարքեր, - վաճառքի համար մատչելի										-
- Պետական առանց տոկոսի արժեթղթեր				726,591	843,210		20,976,247	1,020,067		23,566,115
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված							5,460,705			5,460,705
Այլ պահանջներ	26,971	204,169	1,488,689	643,094	511,668	755,459	5,413,229	5,240,371	28,643	14,312,293
Պայմանագրային պարտավորություններ***	148,480	47,722		1,080,618	25,856	33,138	21,278	243,483		1,600,575
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	992,008	8,925,611	96,323,852	35,822,303	15,411,465	30,321,525	71,135,053	41,379,247	2,942,516	268,869,891
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ										
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			2,472,239	648,273						3,120,512
Պարտավորություններ կառավարության նկատմամբ			9,911	357,627	6,374	1,229,707	590,370	224,829		2,418,818
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, - ցպահանջ ավանդներ		114,322,666								114,322,666
- ժամկետային ավանդներ				31,515,824	22,614,834	34,095,909	11,137,358	4,222,537		103,586,462
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով					1,567,025	1,573,600	4,934,000			8,074,625
Ռեպո համաձայնագրերով ներգրավված միջոցներ				5,000,000						5,000,000
Այլ պարտավորություններ			2,508,019	1,951,029						4,459,048
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ		40,297		311,027	229,075	1,576,851	2,644,070	4,320,303		9,121,623
Պայմանագրային պարտավորություններ***				873,057	289,284	417,005	92,099	27,714		1,699,159
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1,536	27,737	146,321,682	45,679,383	30,345,336	41,823,231	20,392,835	4,152,434	-	251,802,913
Զուտ իրացվելիության ճեղքվածք	990,472	8,897,874	(49,997,830)	(9,857,080)	(14,933,871)	(11,501,706)	50,742,218	37,226,813	2,942,516	17,066,978

Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք	990,472	7,907,402	(57,905,232)	48,048,152	(62,982,023)	51,480,317	(738,099)	37,964,912
--	---------	-----------	--------------	------------	--------------	------------	-----------	------------

Նախորդ ժամանակաշրջան 31.12.2022									
Հոդվածի անվանումը	Չաշխատող			Սարձանը մնացել է					
	ժամկետանց	ժամկետային	ցպահանջ	մինչև 3 ամիս	3-ից մինչև 6 ամիս	6-ից մինչև 12 և 1-ից մինչև 3 տարի	3 տարուց ավելի	Անժամկետ	Ընդամենը
Ակտիվների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ									
Կանխիկ և կանխիկին հավասարեցված դրամական միջոցներ, մնացորդներ ԳՂ ԿԲ-ում			85,176,391					785,000	85,961,391
Թանկարժեք մետաղներ			117,231						117,231
Պահանջներ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			14,543,504	19,321,542	3,486,498	5,662,485		2,324,109	45,338,138
Հաճախորդներին տրված վարկեր և փոխատվություններ	2,963,342	8,796,555		8,842,464	8,129,658	18,915,036	44,348,789	28,177,364	120,173,708
Վրժարքներ, այդ թվում - վաճառքի համար նատչելի				784,598		734,611	14,749,407	500	16,268,616
- Պետական առանց տոկոսի արժեթղթեր				8,030,566	4,282,234	4,955,080			17,267,880
- ռեպո համաձայնագրով վաճառված								5,105,736	5,105,736
Այլ պահանջներ	2,345,692	2,358,104	901,901	173,506	193,393	415,862	5,268,301	6,692,843	18,378,245
Պայմանագրային պարտավորություններ***	524,208	79,690		1,205,557	425,656	126,069	136	172,922	2,534,238
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	5,833,242	11,234,349	100,739,027	38,358,233	16,517,439	30,809,143	69,472,369	35,043,129	311,145,183
Պարտավորությունների մարման ժամկետայնության վերաբերյալ									
Պարտավորություններ բանկերի և այլ ֆին. կազմ. նկատմամբ			9,574,033	98,523	201,693	954,252	237,247	525,700	11,591,448
Պարտավորություններ կառավարության նկատմամբ			8,807	599,671	58,414	542,144	511,401	443,542	2,163,979
Պարտավորություններ հաճախորդների նկատմամբ, այդ թվում - գաահանջ ավանդներ - ժամկետային ավանդներ			128,647,349	28,786,500	27,076,268	39,608,791	19,629,511	1,598,917	128,647,349
Պարտավորություններ բանկերի կողմից թողարկված արժեթղթերի գծով					1,000,000	2,967,850	5,109,724		116,699,987
Ռեպո համաձայնագրերով ներգրավված միջոցներ				5,025,043					9,077,574
Այլ պարտավորություններ			8,539,306	2,265,382					10,804,688
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորություններ	1,725	100,822		473,174	507,533	546,139	2,166,850	761,149	4,557,392
Պայմանագրային պարտավորություններ***				772,227	368,109	399,784	69,000	22,981	1,632,101
ԸՆԴԱՄԵՆԸ	1,725	100,822	146,769,495	38,020,520	29,212,017	45,018,960	27,723,733	3,352,289	- 290,199,561
Զուտ իրացվելության ճեղքվածք	5,831,517	11,133,527	(46,030,468)	337,713	(12,694,578)	(14,209,817)	41,748,636	31,690,840	3,138,252
Կուտակային իրացվելության ճեղքվածք	5,831,517	16,965,044	(29,065,424)	(28,727,711)	(41,422,289)	(55,632,106)	(13,883,470)	17,807,370	

Իրացվելության դիսկը կապված է Բանկի ֆինանսական պարտավորությունները ժամանակին մարելու կարողությամբ նորմալ և սթրեսային իրավիճակներում: Այս դիսկի զապանան նպատակով Բանկը ներգրավում է լրացուցիչ ֆինանսական միջոցներ, ի լրումն իր հիմնական ավանդային բազայի, կառավարում է ակտիվները հաշվի առնելով իրացվելության դիսկը և վերլուծում է ապագա դրամական հոսքերը և իրացվելությունը օրական կտրվածքով: Սա ներառում է նաև սպալվելիք դրամական հոսքերի զննահատումները և բարձր իրացվելի ապահովվածության հասանելիությունը, որն անհրաժեշտության դեպքում կարող է օգտագործվել լրացուցիչ ֆինանսավորում ստանալու նպատակով:

Բանկը պահում է բարձր իրացվելի և ապակենտրոնացված ակտիվների պորտֆել, որը կարող է հեշտությամբ կանխիկացվել դրամական հոսքերի չկանխատեսված ընդհատման դեպքում: Բացի այդ Բանկը ՀՀ կենտրոնական բանկում պահում է իր որոշ դրամով պարտավորությունների 4%-ի և որոշ արտարժույթով պարտավորությունների 6+12 %-ի չափով պահուստավորման գումար: Իրացվելիության դիրքը զնահատվում և կառավարվում է տարբեր սցենարների դեպքում, հաշվի առնելով սթրես գործոնները կապված շուկայի հետ ընդհանրապես և Բանկի հետ մասնավորապես: Բանկի իրացվելիության կառավարումը պահանջում է հաշվի առնել իրացվելի ակտիվների այն մակարդակը, որն անհրաժեշտ է պարտավորությունները մարելու համար ըստ ժամկետների, ապահովել ֆինանսավորման տարբեր աղբյուրների հնարավորությունը, ֆինանսավորման արտակարգ պլանի առկայությունը և վերահսկել հաշվեկշռային իրացվելիության նորմատիվները կանոնակարգային պահանջներին համապատասխան: Բանկը հաշվարկում է իրացվելիության ցուցանիշները ՀՀ կենտրոնական բանկի պահանջներին համապատասխան: Այդ ցուցանիշներն են.

--- Ընդհանուր իրացվելիություն (L21), որը հաշվարկվում է ամսական կտրվածքով, որպես բանկի բարձր իրացվելի ակտիվների և ընդհանուր ակտիվների միջին օրական գումարների միջև սահմանային հարաբերակցություն: 2023թ սեպտեմբերի համար այն կազմել է 36,98 %:

--- Ընթացիկ իրացվելիություն (L22), որը հաշվարկվում է ամսական կտրվածքով, որպես բարձր իրացվելի ակտիվների և ցպահանջ պարտավորությունների միջին օրական գումարների միջև սահմանային հարաբերակցություն: 2023թ սեպտեմբերի համար այն կազմել է 86,61 %:

* «Խոշոր» պարտավորություններ» տողում լրացվում են բոլոր այն պարտատերերի նկատմամբ բանկի պարտավորությունների (ներառյալ՝ տոկոսագումարները) գումարները, որոնց անհատական պահանջների հանրագումարները բանկի նկատմամբ գերազանցում են բանկի ընդհանուր պարտավորությունների 5% սահմանաչափը առանց հաշվի առնելու փոխկապակցվածությունը:

Ծանոթագրություն 33. «Կապիտալ և կապիտալի համարժեքություն»

Նորմատիվներ	31.12.2022	31.01.2023	28.02.2023	31.03.2023	30.04.2023	31.05.2023	30.06.2023	31.07.2023	31.08.2023	30.09.2023
Բանկի կանոնադրական հիմնադրամի նվազագույն չափը	31,194,290	31,194,291	31,194,291	31,194,291	31,194,291	#####	#####	31,194,291	31,194,291	33,704,675
Ընդհանուր (սեփական) կապիտալի նվազագույն չափը	31,394,996	30,838,239	30,688,855	31,155,430	31,916,220	#####	#####	31,510,183	32,828,650	34,059,858
Ն1 Ընդհանուր կապիտալի և ռիսկով կշռված ակտիվների գումարների միջև նվազագույն հարաբերակցությունը	15.97	15.06	15.17	15.12	15.73	15.63	12.79	13.29	14.08	14.88
Շենքերի և շինությունների վերագնահատման պահուստ---	1,464,973									
Այլ հիմնական միջոցների վերագնահատումից աճ	40,192									
Վաճառքի համար մատչելի ֆինանսական ակտիվների վերագնահատումից առաջացած չիրացված շահույթ ---	(215,891)									

2) բանկում առկա կապիտալի մակարդակի նվազմանը սահմանված ներքին պահանջները համընկնում են ՀՀ ԿԲ պահանջների հետ և բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար ղեկավարության կողմից սահմանված ներքին պահանջները

3) բանկը հաշվետու ժամանակաշրջանում կատարել է կապիտալի մակարդակի համար սահմանված նորմատիվային պահանջները

Ակտիվների և հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների անվարտ ժամկետային գործառնությունների ռիսկի կշիռները

	0	10	20	30	50	75	100	110	150
Ակտիվներ	85,214,889	22,231,704	4,390,041	51,787	929,856	#####	#####	1,650,950	47,519,827
Հետհաշվեկշռային պայմանական պարտավորությունների անվարտ ժամկետային գործառնությունների	396,650					266,678	1,135,537	9,062	3,414,026

Բանկը իր ակտիվների գնահատումը, դասակարգումը և կորուստների պահուստների ձևավորումը կատարել է ՀՀՀՀՍ 39-ի համաձայն: Եթե Բանկը իր ակտիվների դասակարգումը և կորուստների պահուստների ձևավորումը իրականացներ համաձայն ՀՀ Կենտրոնական Բանկի կողմից բանկերի համար հաստատված ակտիվների դասակարգման և հնարավոր կորուստների պահուստների ձևավորման կարգի համաձայն պահուստների մեծությունը կլիներ՝

	30/09/2023	31/12/2022
Հաշվապահական հաշվեկշիռ		
Վարկերի, դեբիտորական պարտքերի և այլ ակտիվների հնարավոր կորուստների ծածկման պահուստ տպ.	(4,608,479)	(10,974,276)
Հետհաշվեկշռային հոդվածների գծով պահուստ		68,853
Ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվություն	30/09/2023	31/12/2022
Հաշվետու ժամանակաշրջանի ընթացքում պահուստներից կատարված գույտ մասհանումներ տպ.	(2,679,749)	(17,241,935)

Ծանոթագրություն 34. «Ֆինանսական ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեք»

Պահանջներ և պարտավորություններ այլ ֆինանսական կազմակերպությունների նկատմամբ

Մեկ ամիս մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների համար, հաշվեկշռային արժեքը մոտավոր արտացոլում է իրական արժեքը, քանի որ այս ֆինանսական գործիքների մարման ժամկետները բավականին կարճ են: Մեկ ամսից ավելի մարման ժամկետ ունեցող ակտիվների և պարտավորությունների իրական արժեքը սահմանվում է ակնկալվող ապա-ա դրամական հոսքերի հաշվարկից ելնելով և զեղծվում է տարվա վերջի դրությամբ գործող համապատասխան տոկոսադրույքներով, որոնք հիմնականում համընկնում են գործող տոկոսադրույքներին:

Չաճախորդներին տրված վարկեր և փոխառություններ

Այն միջոցների գնահատված իրական արժեքները, որոնք ունեն ֆիքսված տոկոսադրույք, սահմանվում են ելնելով ակնկալվող ապա-ա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղծվում են նման վարկային ռիսկ և մարման ժամկետ ունեցող գործիքների ընթացիկ տոկոսադրույքներով: Իրական արժեքը մոտ է հաշվեկշռային արժեքին, քանի որ ընթացիկ տոկոսադրույքները նոր գործիքների համար արտահայտում են նախկինում տրամադրված գործիքների տոկոսադրույքները:

Այլ փոխառություններ

Ֆիքսված և չգնանշվող տոկոսադրույքներով դեպոզիտների և փոխառությունների գնահատված իրական արժեքը սահմանվում է, ելնելով ակնկալվող ապագա դրամական հոսքերի հաշվարկից, որոնք զեղծվում են նմանատիպ մարման ժամկետ ունեցող նոր պարտքային գործիքների տոկոսադրույքներով:

Ծանոթագրություն 35 «Կանխատեսվող ապագա գործարքների հեջավորում»

Բանկը կանխատեսվող արտարժույթային ապագա գործարքները որպես կանոն հեջավորում է սվոպ տիպի ֆինանսական գործիքներով, որոնց ժամանակահատվածը հիմնականում ընկած է մեկից երեք ամիս միջակայքում: Հեջավորված գործիքների գծով հետաձգված կան չճանաչված շահույթի կամ կորստի գումարը ակնկալվում է, որ կհակադարձի կանխատեսվող գործարքների գծով սպասվելիք վնասները, իսկ ժամանակահատվածը համընկնում է կանխատեսվող ապագա գործարքների ժամանակահատվածի հետ:

Ծանոթագրություն 36. «Ապաճանաչում»

Ջրաստակապատ ակտրվատ

Ֆինանսական ակտիվը (կամ ֆինանսական ակտիվի մի մասը, կամ ֆինանսական ակտիվների խմբի մի մասը) ապաճանաչվում է, երբ.

վերանում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը.

Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը, կամ պահպանում է այդ իրավունքը, բայց պարտավորվում է ստացված գումարներն ամողջությամբ և ժամանակին փոխանցել երրորդ կողմին՝ փոխանցման համաձայնագրի համաձայն,

և Բանկը կամ (ա) փոխանցում է ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, կամ (բ) չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, այլ փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը:

Եթե Բանկը փոխանցում է ակտիվից դրամական հոսքեր ստանալու պահանջի իրավունքը և չի փոխանցում, և չի պահպանում ակտիվի գծով բոլոր ռիսկերի և օգուտների զգալի մասը, և չի փոխանցում է ակտիվի նկատմամբ վերահսկողությունը, ապա ակտիվը հաշվառվում Բանկի շարունակվող մասնակցության համապատասխան ֆինանսական ակտիվում: Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի երաշխիքային ապահովման ձև, ապա այդպիսի մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ ակտիվի հաշվեկշռային արժեք կամ Բանկի կողմից փոխհատուցվելիք առավելագույն գումար:

Երբ շարունակվող մասնակցությունը ձեռք է բերում փոխանցվող ակտիվի դուրսգրված վաճառքի և/կամ գնման օպցիոնի ձև (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), մասնակցության չափը որոշվում է այն գումարի չափով, որով Բանկը կարող է հետ գնել փոխանցվող ակտիվը, բացառությամբ իրական արժեքով գնահատված դուրսգրված վաճառքի օպցիոնի (ներառյալ դրամային և նման պայմաններով օպցիոնները), երբ շարունակվող մասնակցության չափը համարվում է հետևյալ երկու մեծություններից նվազագույնը՝ փոխանցվող ակտիվի իրական արժեքը կամ օպցիոնի կատարման գինը:

Ֆինանսական պարտավորություններ

Ֆինանսական պարտավորությունն ապաճանաչվում է, երբ այն մարվում է, չեղյալ է համարվում կամ լրացել է դրա ուժի մեջ մնալու ժամկետը:

Փոխառուի փոխատուի միջև պարտքային գործիքների փոխանակումը, որոնց պայմաններն էականորեն տարբերվում են միմյանցից, կամ կատարվում է գործող պարտքային գործիքի պայմանների էական փոփոխություն, իրենից ներկայացնում է հին պարտքի մարում, որը պետք է հանձնվի այդ պարտքի ապաճանաչմանը և նոր պարտքային գործիքի ճանաչմանը, իսկ տարբերությունը համապատասխան հաշվեկշռային հաշվի հետ ձևակերպվում է ֆինանսական արդյունքների մասին հաշվետվությունում:

Ծանոթագրություն 37. «Գրավադրված ակտիվներ»

Բանկը 30.09.2023թ.-ի դրությամբ գրավադրված ակտիվներ չունի

30.09.2023թ.-ի դրությամբ գրավադրված արժեթղթեր			
Թողարկում	Ծավալ	Վերագնահատված արժեք	Վերջնական մարման անսաթիվը

Ծանոթագրություն 38. «Ընդունված գրավ»

Վարկային պորտֆելի կառուցվածքը ըստ ստացված գրավների

	30.09.23	31.12.22
Պետական արժեթղթեր		
Անշարժ գույքի գրավադրմամբ	64,448,597	49,242,137
Չեռնարկությունների երաշխավորությամբ		
Շրջանառության մեջ գտնվող ապրանքների գրավադրմամբ	1,374,639	1,946,538
Կառավարության կողմից տրամադրված երաշխիքներ		
Հիմնական միջոցների /շարժական գույք/ գրավադրմամբ	503,154	473,935
Դրամական միջոցների գրավադրմամբ	752,639	9,537,784
Այլ գրավով	68,103,767	62,511,103
Ընդամենը	135,182,796	123,711,496

Ծանոթագրություն 39. «Պարտավորությունների չկատարում/խախտում»

Բանկում առկա չեն պայմանագրային պարտավորությունների խախտման դեպքեր: